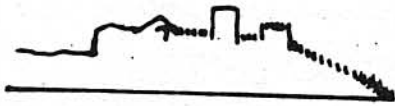

CAP

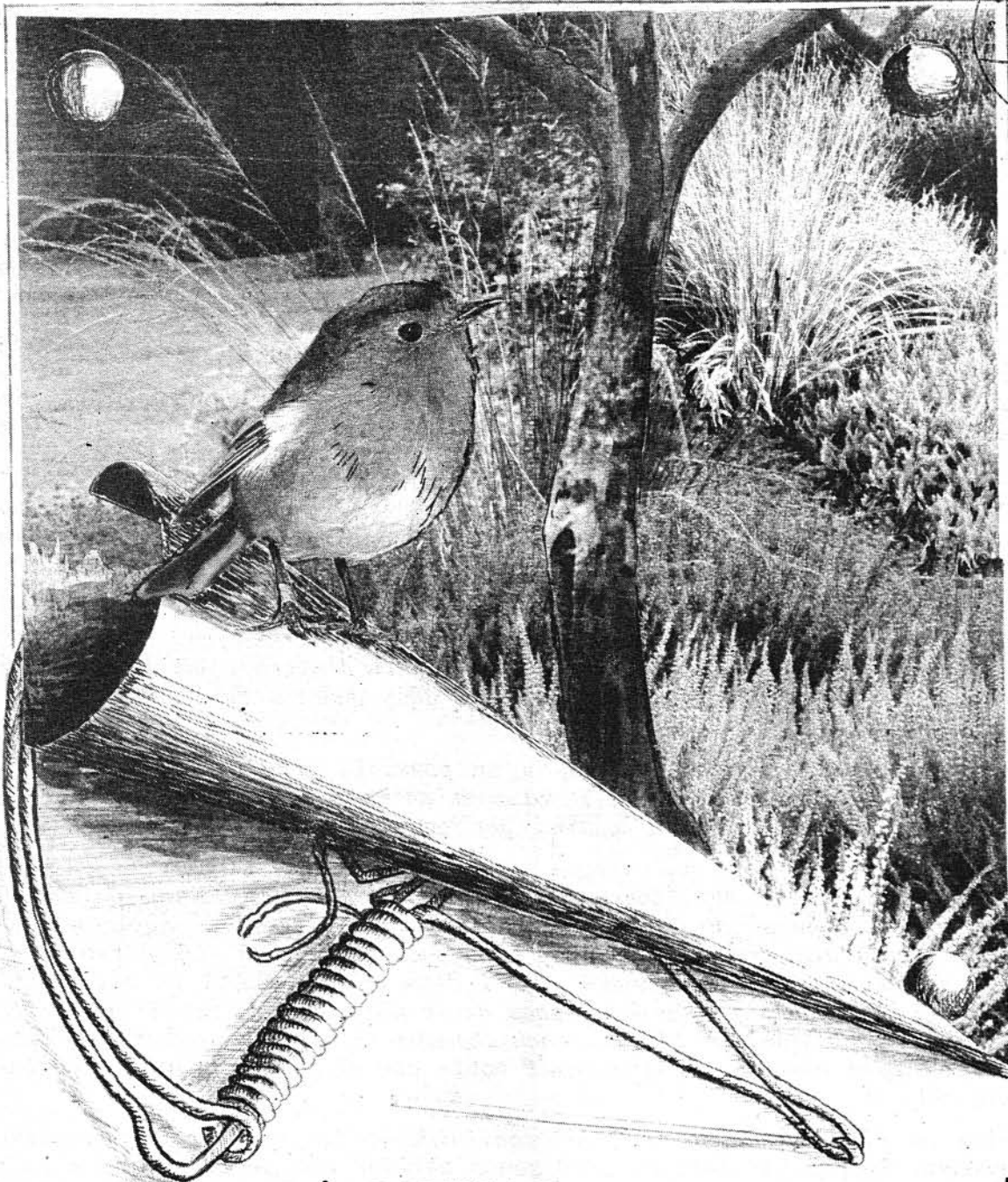
VERMELL

Nº 47

Capdepera-Cala Rajada

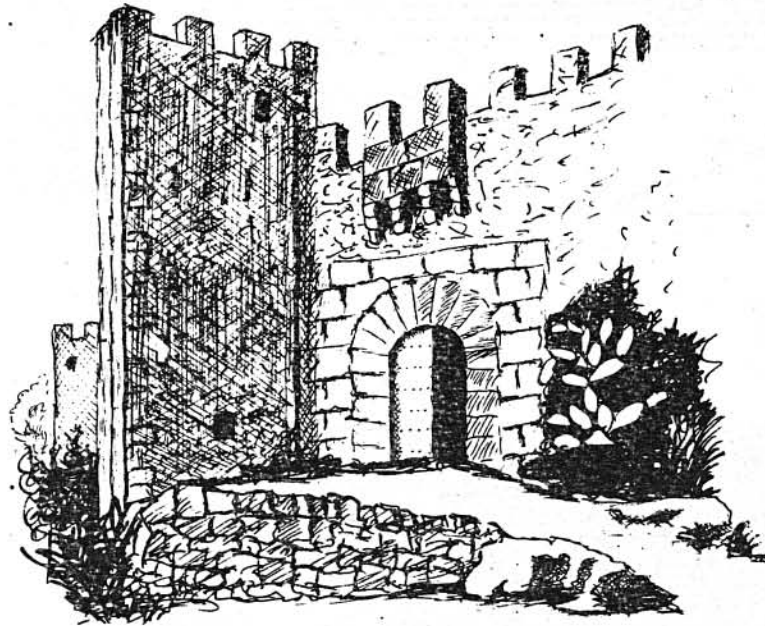
Novembre 84

PRENSA
ORINA

L'AMENAÇA

portalet

El mes de maig, com deveu recordar, ho diguérem: "En el fons s'ha de triar entre dues postures: confiar en el poble o no. Sentir-se poble o sentir-se una classe selecta i providencial".

El que llevors intuïem, sembla que avui és una realitat. El "Patronato del Castillo" se sent una classe selecte i providencial, no poble. Pentura no tots els membres, però sí els que, poc a poc, es converteixen en caps o manadors de l'estol.

La sal esdevé protagonista. No es fon. Es manté grumalló escollit. I això és lamentable.

Se segueix amb la curolla de les velles nostàlgies. Se segueix ignorant el primer valor de la democràcia: la sobirania del poble. Se segueix desconfiant del poble.

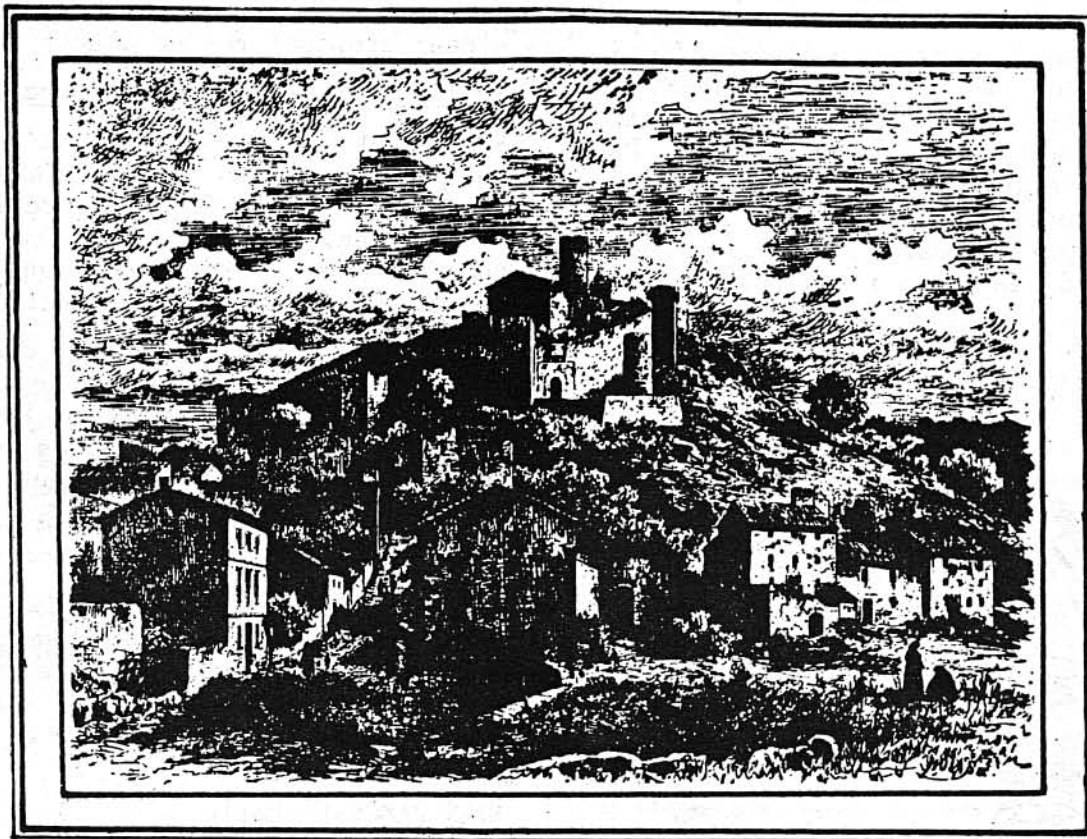
Aferrissant-se en excés a les lleis, clàusules i estatuts, per part d'uns. Emprant, encara, el "Don" de la ignorància, per part d'altres. Amb la condició servil d'uns tercers. I amb la mania d'allisar pèl duns quarts. Fent del "Patronato", en fi, un clos tancat. I ben tancat.

Se manté una fòbia evident cap a un possible grup d'Amics del Castell. Se continua donant l'esquena al poble i solament se pensa en ell per a instrumentalitzar-lo com a màquina d'aplanar camins per on poder passejar la condició d'elite privilegiada.

El Castell, senyors del "Patronato", no consisteix, únicament, en unes muralles velles que necessiten mà de metge per subsistir. El Castell és quelcom més profund i entranyable, arrelat dins el cor dels capdeperins, que ens simbolitza, ens identifica i ens diferencia de la resta del món. I dins aquest símbol hi ha, també, barrejat, el signe més signe de tots els signes de la nostra identitat de poble: la nostra llengua. Ignorar el nostre idioma, encuirassats en una aversió a tot catalanisme que no treu cap a portal, és ignorar el poble que el sent, el viu, el parla i l'escriu quan cal.

Dèiem en el Portalet de maig que confiàvem en la qualitat humana dels membres del Patronat. Encara hi confiam, però sense oblidar que el temps per a la reflexió i la rectificació, s'acurça. Perllongar-lo més és, com diguérem llavors, fer un baül per al Castell.

grumallons

S'acosta la Festa de l'Esperança, una festa que, indubtablement, ultrapassa les simples connotacions religioses per a convertir-se en el símbol del naixement del nostre poble. I com que dir l'Esperança és dir Castell, hem cregut que seria interessant que alguns membres del Patronat ens explicassin el que tenen pensat de cara a tal commemoració. La opinió que aquestes respostes ens mereixen queda reflexada en el "Portalet" d'aquest mateix número.

- ¿Té previst, el Patronat del Castell, organitzar qualche acte amb motiu de la Festa de l'Esperança?

JOAN PASCUAL, Batle

- Dia 29 d'Octubre vàrem tenir una reunió del Patronat i un dels punts de l'ordre del dia era, precisament, el de les Festes de l'Esperança. El Patronat va acordar no fer res de festes específiques en el Castell. Sí que se va dir que l'Església, ja que és un dia de festa eminentment religiosa, que fes el que trobàs convenient i que seguís organitzant coses com ha fet altres anys.

TONI BONET, Regidor de Cultura

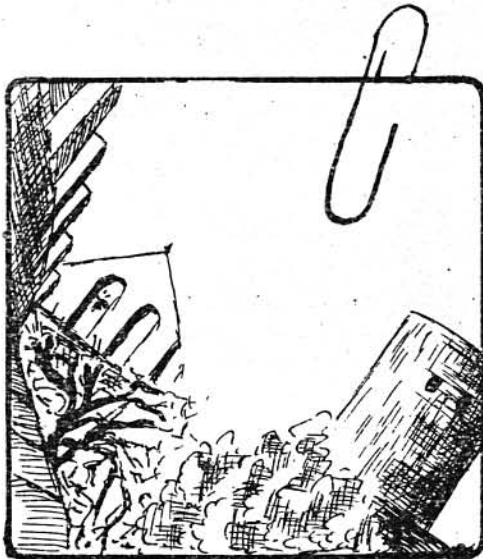
- No, en principi no. Això ha estat sempre una festa tradicionalment religiosa i a la darrera reunió acordarem que seguís essent-ho. Això és un motiu, i l'altre és l'econòmic, perquè ara s'està arreglant el Castell i a ningú ens agradaria que per haver volgut fer una gran festa, d'aquí a dos mesos haguéssim d'aturar les obres per no tenir doblers.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

TOMEU MELIS, membre del Patronat

- A la darrera reunió es va acordar que el Patronat no faria cap festa, donat que la festa que es podria organitzar i seria l'adequada seria per fer-la dins el recinte, a l'aire lliure, i creim que a la segona quinzena de desembre el temps no acompanya gaire per fer aquest tipus de festa. Per això es decidí passar-la a la festa de celebració de l'aniversari de la donació del Castell, i que ara només es realitzàs la festa religiosa.

JOAN ESPIRITUSANTO, membre del Patronat

- Efectivament, en parlàrem, però el criteri general va ésser el de no fer res per l'Esperança perquè se va entendre que això no corresponia al Patronat sinó a l'Església, per ser aquesta una festa purament religiosa. De totes maneres pens que si l'Església organitzàs alguna cosa, tots estariem d'acord en donar una mà.

PERE MELIS, membre del Patronat

- De moment no hi ha res preparat. A la pròxima reunió me pareix que se'n parlarà.

- ¿I l'Ajuntament, pense fer res pel seu compte?

JOAN PASCUAL, Batle

- De moment no tenc notícies de que per part de la Comissió de Cultura s'hagi proposat res en aquest sentit.

TONI BONET, Regidor de Cultura

- Haguent-hi un Patronat, l'Ajuntament no pot ni té per què organitzar res. Seria aficar-se en un terreny que no li pertoca. El fet de que el Patronat no faci una festa no significa una negativa total a fer qualque cosa, sinó que se va tenir en compte que era una festa religiosa i el Patronat no hi tenia res que dir. Pensam que arreglar el Castell és més important que les festes i he de dir que la feina va endavant.

- Tenguent en compte les connotacions religioses del Castell i considerant que l'Església, durant molts d'anys, ha estat l'únic estament que, poc o molt se'n ha cuidat, ¿Per què no està representada en el Patronat a través de la figura del capellà?

JOAN PASCUAL, Batle

- Els estatuts de la Fundació Patronat del Castell de Capdepera, són una cosa que ara no podem canviar perquè els hem trobats fets mitjançant una escriptura pública que es va signar pel Consistori anterior. Els antics propietaris varen intervenir en la redacció dels dits estatuts i ho feren de manera que no hi quedassin incluits ni partits polítics, ni confessions religioses. Simplement volien que hi estiguessin representats l'Ajuntament, associacions de veïnats, entitats com la Cambra Agrària i la Confraria de Pescadors, etc. Això no es pot interpretar, de cap manera, com una qüestió personal. De fet, a la majoria de membres del Patronat els hi pareixeria bé que l'ecònom en formàs part, però modificar els estatuts resulta pràcticament impossible. Així hi tot, les suggerències de l'Església sempre seran escoltades i si són factibles es duran a terme, però molt que no estigui representada de manera oficial.

La proposició de llei de declaració de Cala Agulla, Cala Moltó, Cala Mesquida i Cap d'Es Freu, com a àrea natural d'especial interès, presentada al Parlament Balear, fou derrotada pels vots d'AP i UM. Ara, sembla, que la solució passa per les Normes Subsidiàries que ha d'aprovar l'Ajuntament de Capdepera.

Per conèixer les raons del NO a la proposició de llei i per esbrinar quin pugui ésser el futur, hem presentat dues preguntes a Joan Pascual, cap de llista d'UM, ja que l'actitud d'aquest partit és bàsica per conèixer el desenllaç final del tema de L'Agulla.

- El teu partit rebutjà la proposició de llei sobre la protecció de L'Agulla, presentada al Parlament Balear. El senyor Albertí explicà, si no el malentenguérem, que era millor protegir la zona a través de les Normes Subsidiàries. ¿Ens podries dir les raons urbanístiques/jurídiques/tècniques/polítiques, o de qualsevol altre tipus, que aconsellen elegir la via de les Normes Subsidiàries i no la via d'una llei aprovada pel Parlament? ¿Quines són les diferències que fan que en el cas d'Es Trenc voteu favorablement una llei semblant i en el de L'Agulla voteu en contra?

- Tant la Llei del Sòl com tota la resta de la legalitat urbanística vigent, parteix d'un principi molt clar, directament relacionat amb la Constitució: l'ordenació del territori competeix, en una primera instància, a l'Ajuntament. Si existeix un òrgan superior, la Comissió Provincial d'Urbanisme, és per cuidar que tot es fa d'acord a Dret i que no se vulnera un principi de coordinació territorial amb altres criteris supramunicipals.

La via, doncs, d'una Llei emesa pel Parlament Balear que obviï la normal prevista a la Llei del Sòl, és un recurs extraordinari que solament s'ha d'emprar quan hi ha perill de destrucció d'un recurs natural i no és possible apel·lar a les vies legals establertes a nivell general. Aquest va ésser el cas d'Es Trenc. El Municipi de Campos tenia un Pla General d'Ordenació aprovat definitivament i amb plena vigència i hi havia un Pla Parcial per urbanitzar una zona, corrent els terminis legals que preveu la Llei del Sòl. Si el Govern de la Comunitat, en el moment d'elabo-

rar les NN.SS. de protecció de la zona, no hagués inclòs un tros d'ella com urbanitzable, no hagués estat necessari el recurs de la Llei. Simplement, si hagués complert l'esperit de la proposició No de Llei aprovada pel Parlament que recomanava això, no hi hauria hagut necessitat d'emprar el mitjà extraordinari de dues lleis com es va fer.

No és aquest, ni prop fer-s'hi, la situació de Cala Agulla. Podem, perfectament, dins les Normes Subsidiàries del propi Ajuntament, establir el grau de protecció necessari i suficient per protegir, com volem, aquest extraordinari recurs natural.

- Vist, doncs, que heu optat per les Normes Subsidiàries ¿Quina qualificació del sòl teniu prevista per a la zona que contemplava la proposició de llei? Creim que la resposta pot aclarir no pocs dubtes i tranquil·litzar a més d'un.

- La proposició de llei proposava uns límits entre la Carretera de Ses Talaioles i la de Cala Mesquida, des dels Quatre Cantons fins a la mar.

Una gran part d'aquesta zona és de petits propietaris i és completament rural i agrícola des de sempre.

Nosaltres creim que aquesta zona ha de quedar com a zona protegida, segons la definició del Pla Provincial. Les zones forestals han de quedar intactes, així com el Puig de S'Agua, Es Freu i totes les muntanyes. La zona de platja quedarà com a preservada i com a forestal tots els pinars.

Creim que així quedarà Cala Agulla amb el màxim grau de protecció que preveu la llei.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

Que el turisme és el motor central de l'economia local, ningú ho posa en dubte. I que aquest turisme és, majoritàriament, de procedència alemanya, també resulta evident. D'aquí la importància que té que les agències de viatge d'aquell país escollissin Mallorca per a la celebració del seu congrés anual. D'això ens parla en Joan Domenge.

- Ens podries fer un breu resum del que pot significar per a la nostra zona turística el recent congrés de DVR (Agències de Viatges d'Alemania)? Com hi ha col·laborat la vostra Associació?

JOAN DOMENGE, President Associació d'Hosteleria:

- És indubtable que el fet d'haver escollit Mallorca per celebrar el seu congrés, per part de les agències de viatges alemanyes, constitueix una gran promoció adicional a la que habitualment es ve fent. I això no pot tenir més que conseqüències positives. Per altre costat, tots els estaments implicats, conscients de la importància de l'esdeveniment, no han estalviat esforços per a que aquest congrés fos un èxit. La Federació d'Hosteleria, en concret, va organitzar el sopar de despedida en el Poble Espanyol, i la nostra Associació en particular va presentar un "stand" que va causar molt d'impacte.

He de dir que varen recolzar la nostra iniciativa, les Associacions de Veïnats, Associació de Comerciants i, principalment, l'Ajuntament, com a prova evident de la presa de consciència que s'està produint per part de

tots, davant el repte que suposa la forta competència d'altres zones.

Quant a les queixes de que l'organització del sopar en qüestió es va veure desbordada i hi va haver més gent de la prevista, és evident que moltes persones hi assistiren sense invitació, per bé que els controls eren rigorosos. De totes maneres, posteriorment he tengut ocasió de parlar amb algun dels participants en el congrés, i he de dir que la seva impressió va esser immillorable i que aquella assistència massiva va esser interpretada positivament.

L L O C S D E V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria L'Alborada.

PATRONAT El Portalet i els Grumallons d'aquest número en parlen prou del Patronat del Castell. La qual cosa no és excusa perquè no donem l'estat de comptes dels dos darrers mesos. És el següent:

Saldo a 31.08.84 252.249'-

Entrades

Aportació Ajuntament	500.000'-
Donatiu anònim	10.000'-
Concert Solistes de Mallorca	35.595'-
Total	797.844'-

Sortides

Donat Setembre	15.000'-
Imprenta "La Actividad"	12.500'-
Col.legi Arquitectes	316.967'-
Autocar "Solistes"	25.000'-
Begudes "	2.560'-
Treballs tractor	38.000'-
Ferrer Pons	2.170'-
Clau i pany	855'-
Obres Setembre	284.932'-
Donat Octubre	15.000'-
	712.984'-
Saldo al 31.10.84	84.860'-

CULTURA L'activitat del departament de cultura de l'Ajuntament, és gairebé febril. Com deveu sebre, el Govern Autònom a cedit la Residència de Cala Rajada per a la seva utilització durant els mesos d'hivern. Per altre costat, s'ha adquirit la casa del Mestre de Son Not. Així mateix, una vegada que s'inaugurin les obres del nou centre escolar de Cala Rajada, se recuperaran les dependències del Club S'Auba. O sia, que instal·lacions no en faltaran.

Estan en marxa el curs de graduat escolar, les escoles de música i de català, i estan previstos cicles de cine-fòrum, conferències, taules rodones i col·loquis. Així mateix ja s'està confeccionant el pressupost de l'any que ve i se mantenen contactes amb els distints grups culturals del poble. Què més voleu?

Per cert, i ja que hi som, mos han dit que els organitzadors de les festes dels Reis encara no han cobrat la subvenció darrera i que tampoc han cobrat els professors del curs de català anterior. Amb lo que, s'ha de dir, el departament en general i el regidor en particular, no queden a molt bon lloc.

TEMPORAL El temps va romput, diuen els mariners. Però lo que se va rompre va esser un bon troç de barana del mur del moll, degut a la fúria del temporal que, sobretot el diumenge dia 11, va bufar de llevant. D'aquells que es veuen un pic cada bastants d'anys.

LLIBRE L'habitual col·laborador de "Cap Vermell", Gregori Mateu, ha publicat un nou llibre baix el títol de "La alegría de vivir". Segurament, si fóssim capaços de posar en pràctica algunes de les fórmules que recepta en Gori Mateu, la nostra existència seria més feliç i el nostre viure més alegre. Cal llegir-lo, al llibre.

RECTIFICACIO A petició del seu pare i per a evitar confusions, rectificam el nom de l'al.lota que morí en accident de circulació a les curves de So Na Moiana, tal i com publicàrem el mes d'Agost. El vertader nom i llinatge de la víctima d'aquell accident era el de Beatriz Mialhe, i no Neuilly com diguérem.

JUBILACIO El dia 17 d'octubre es va jubilar n'Andreu Torres Cassellas. El fet no tendria major importància si no fos que es tracta de la primera jubilació d'un policia municipal en tota la història de Capdepera. Molts d'anys!

ALARMA... injustificada. No sabíem que passava amb tot aquell rebumbori que s'ha mogut a la platja de Son Moll. Resulta que es tracta de les obres de l'estació de bombat que ha d'impulsar les aigües residuals de Capdepera de cap a la depuradora. Ara lo que falta és la depuradora

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

COMPRES A més de la compra de la casa del Mestre de Son Not, pareix esser que segueixen les negociacions per a l'adquisició del Magatzen de Flaquer, S.A. del Carrer Roses. Si a això hi afegim la possible cessió del local del Sindicat del Carrer Nou, haurem de convenir en que el patrimoni municipal de bens immobles pot experimentar un notable increment. El problema serà omplir-ho tot. Això sí, s'ha de reconèixer que la nova ambulància necessitarà una cotxeria adequada.

BANDA-ASSOCIACIÓ La Banda de Música de Capdepera ja no és la banda de música sinó el Centre Cultural Banda de Música de Capdepera. Un poc complicat, no? El fet és que els nostres músics són ara una associació legalment constituïda, independent i amb projecció de futur. L'acte de presentació de l'associació, bandera i tot, va tenir lloc el passat dia 27 d'octubre mitjançant un concert a l'Església de Capdepera. El públic va respondre massivament i després hi hagué refresc per a tothom. Que sia enhorabona.

CA VOSTRA La Primera Trobada dels Bunyols que vos anunciàvem en el número del mes passat, va superar totes les previsions dels organitzadors, el Club "Ca Vostra" de la Tercera Edat. Hi va haver ball de bot, música i alegria, i, naturalment, bunyols, molts de bunyols. Devers cent quilos se'n empeçolaren. Que no decaigui!

ACCIDENT En un fatal accident de circulació, va perdre la vida en Joan Verger Ladària, més conegut per Joan de Ca's Cego. Sens dubte, els carrers del nostre poble trobaran a faltar la presència d'aquest amic que mos ha deixat en plena juvenut.

INSTITUT Moltes són les queixes que està originant enguany l'Institut d'Artà, derivades, principalment, de la falta de professors. Si a això hi afegim la permanent inestabilitat de la plantilla, no mos pot resultar gens estrany que el nivell dels nostres estudiants de BUP i COU estigui molt per davall de la mitja. I no ho deïn noltros, que ho diuen els mateixos professors.

DRV A la colcada que es va organitzar a Ciutat per fer cas als participants del congrés d'agències de viatge alemanyes, hi pregueren part les dues agrupacions de ball de bot i la Banda de Música. Per cert que, un diari regional va parlar de l'agrupació de ball de bot de Cala Rajada (?). El Batle també hi era, més totsol que la una. En canvi per poder conseguir invitacions per assistir al sopar de despedida, casi hi va haver bregues. Qualsevol diria que n'hi ha que van fam enrera.

HEM FET AQUEST NÚMERO :

Joan Nebot
Mari-Germa Melis
Joana Colom
Maria Vives
Biel Pérez
Jaume Fuster
Mª Antònia Nadal
Pep Terrassa
Llucià Sirer
Coloma Mayol
Manuel López

Toni Riutort
Bàrbara Flaquer
Ani Muñoz

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera - Cala Rajada
NOVEMBRE 1984
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit Legal: P.M. 497/80
Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

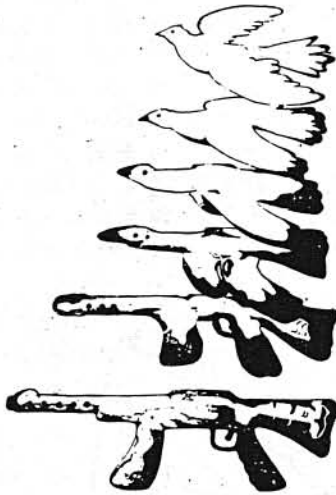
per què ?

PER QUÈ som tan intolerants?

PER QUÈ n'hi ha que confonen el Cas-tell amb un simple motiu d'a tracció turística?

PER QUÈ darrerament se parla tan poc d'"Es Faralló"?

PER QUÈ qualcú no s'urbanitza el nas?

dècimes afuades

d'es Pastor de Son Perdiu.

Me contaren que a Ciutat va tenir lloc un congrés d'agències de passatgers d'Alemania Federal.

Se va moure es personal per fer cas a aquella gent i hi posaren molt d'esment per organitzar es sarau ja que la cosa, pensau, era deixar-los contents.

.....

Ets hotelers oferiren an ets alemanys, sopar, fet de coses de la mar que a Ciutat mateix fregiren. Però tants se n'hi afegiren d'afamegats desnodrims que aviat, de peixos frits, no en quedà cap per tastar. Lo primer que s'acabà varen esser es llagostins.

DURANT EL MES D'OCTUBRE...

Han nascut:

Jordi Bonnin Esteva
de Joan Baltasar i Mª Antònia.

S'han casat:

Daniel Pau Bosch Badenes
amb Mª Lluïsa Nicolau Terrassa.
Sebastià Sansó Massanet
amb Caridad J. García Grande.
Lothar Schmelz
amb Andrea Seide.
Antoni Esteva Negre
amb Margalida Gelabert Zuzama.
Manfred Koncke
amb Amparo Díez García.
Mateu Gili Mercant
amb Antònia Juan Perelló.
Miquel Moyà Sampol
amb Francisca Flaquer Fuster.

Han mort:

Jaume Ribot Alzamora
Rafael González Inverno.

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

- Mem, Tomeu, i que és vera això de que te jubiles?

- I tan vera! Dia 15 de desembre, si no hi ha res de nou! Que no trobau que ja és hora?

- I quants d'anys fa que reparteixes cartes?

- Quants d'anys fa? Més de 39, oficialment! Però entre una cosa i l'altra en fa més de cinquanta...

- Explica't!

- Mirau, mon pare va començar de carter el dia 1 d'abril de 1931, i jo ja li ajudava. Ho va esser fins el dia 9 de setembre del 45, que va passar a Capdepera i jo vaig quedar de carter de Cala Rajada. Treis comptes! Mon pare se va retirar l'any 65 i jo me retir ara.

- Idò sí que en deus haver repartit de paper, amb tants d'anys!

- Sí, ja he perdut el compte! De totd'una no era igual com ara. Llavors hi havia més poc trui. Però ara, entre cartes, paquets, impresos, etc., hi ha dies que en repartesc més de quatre-cents. I això que, degut a lo gros que s'ha fet, ara hi ha un carter de l'oficina de Capdepera que reparteix la correspondència de les afores, com són Sa Pedruscada, l'Agulla, Els Pelats...

- Si que s'hi ha fet gros! I llavors tens lo de la Caixa Postal...

- També. I sort que, els tres mesos d'estiu ve un administrador, que si no jo no ho podria dur. Comptau que, el mes d'octubre darrer, quan jo ho he tornat agafar, he tengut més de nou milions de pessetes de reintegraments i casi tres de impositions... Sí, no és com antes. Ara hi molta més feina en tots els sentits.

- Lo que no sambem és com t'aclareixes, amb els carrers sense nom i les cases sense número...

- Jo m'he arreglat bé perquè, com he dit, vaig començar amb mon pare, quan això era un llogaret. Com que al poble l'he vist créixer, sempre m'he fixat quan feien una casa nova, o un hotel o una tenda, i ho duc tot dins el cap.

Si deim que en Bartomeu Ferrer jubila, això no suposarà res per a la majoria dels nostres lectors. Però si deim que se jubila en Tomeu "Es Carter", aquí ja ens hi entendrem tots. Després de tants d'anys de potejar els carrers de Cala Rajada, li arriba el meregut, descans a aquest home d'aspecte seriós i introvertit, i que, malgrat aquesta impressió, resulta un conversador de gran amenitat i, sobretot, una persona inimitable. De tota una vida dedicada a repartir cartes parlarem amb ell.

- Però això no pot esser!

- És vera. Jo ja en vaig parlar amb en Salvador Moll, el batle passat, i amb el batle d'ara també. Jo ja els vaig avisar que m'havia de jubilar i que quan en vengués un de nou, si no arreglaven això dels números de les cases, se tornarien més de la mitat de cartes. Si jo volgués també en podria tornar moltes, perquè les senyes, moltes vegades, venen de qualsevol manera.

- I per molt que vulguis, en deus haver de tornar més d'una...

- Sí, hi ha qualche vegada que no ho puc aclarir. I lo més curiós és que, generalment, les cartes que vénen amb la direcció més mal posada, no solen dur remitent. Sabeu que és de gros!

- Sí..., s'ha de tenir vocació.

- Jo vaig començar perquè mon pare ja hi feia de carter, però s'ha de tenir gust, sinó t'arribes a cansar. Sabeu que de vegades m'han vengut a demanar si coneixia en Tal o en Tal altre, els municipals mateixos, perquè no eren capaços d'aclarir-ho. I lo bo és que, moltes vegades me diuen un nom, i de totd'una no me ve al cap, però si veig una carta casi ja sé de qui és sense mirar la direcció.

- I tu te'n recordes de lo que cobraves, quan vares començar?

- Ja me'n record, ja, i bé. Cobrava devuit duros cada mes, i al cap d'un quants anys me posaren a quatre-cents. Llavors, tot el temps que vaig continuar amb la categoria de carter rural, m'anaren pujant un poc cada any, fins a l'any 80, en que Cala Rajada va esser declarada oficina auxiliar i noltros passarem a la categoria de carters de classificació i repartiment.

- I ara amb l'oficina nova...

- Sí, també està molt millor. Aquesta va esser una bona obra de l'Ajuntament. Jo, a ca nostra, ja no podia atendre.

- Amb tants d'anys de servici, quins problemes més greus has tengut?

- No n'he tenguts mai de problemes... Sempre que venia una inspecció, m'ho deien, "aquí no hi ha mai problemes"... Mentre parla, en Tomeu rastreja per dins un calaix i treu una bosseta, i de dins la bosseta una medalla... Veis, el dia 20 del mes passat vàrem fer un dinar a Ciutat, tots els qui ara mos jubilam, i a cinc mos donaren aquesta medalla. Ho diu amb una evident satisfacció mentre comprovam que es tracta d'una medalla d'homenatge de la Direcció General de Correus i Telecomunicació.

- I quan has estat malalt, com ho feies? Te posaven un substitut?

- Malalt? Jo no hi he estat mai malalt. No he deixat de repartir ni un sol dia, ni amb sol, ni amb brusca, ni amb fred ni amb calor. Mai!

- Idò que Déu te conservi aquesta salut per poder gaudir molts d'anys d'aquest descans que t'has guanyat. Encara que no creim que ho tenguis bo de fer acostumar-te a no fer res, després d'ahver donat tantes voltes...

- Ja m'hi acostumaré, ja! A la bona vida tothom s'hi acostuma. I aviat! Després de tants d'anys, vulguis que no i per molt que t'agradi, ja te sents un poc cansat...

Sens dubte, Tomeu. Això de passejar tant, com tu mateix dius, és cosa de joves. Tu ja t'has passejat prou. Gràcies per haver estat l'emisari anònim de totes les bones i males notícies que, a través del correu, han arribat a Cala Rajada durant els darrers casi quaranta anys. Gràcies, Tomeu.

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA DE MALLORCA

L'"Associació de Premsa Forana de Mallorca", amb la col.laboració i patrocini de la Caixa de Balears "Sa Nostra", convoca el Segon Concurs Periodístic "Associació Premsa Forana de Mallorca" amb l'objectiu de premiar els millors treballs sobre temes d'actualitat a Mallorca. El concurs es registrarà per les següents BASES:

1ª.- Els treballs que hi participin estaran escrits en llengua catalana.

2ª.- Els treballs s'hauran publicat, dins els terminis fixats, a qualsevol de les publicacions associades.

3ª.- Podran participar-hi tots els col.laboradors habituals de les publicacions.

4ª.- Per optar al premi, els treballs s'hauran d'haver publicat dins els següents terminis: des de dia 1 de maig de 1984 fins a dia 30 d'abril de 1985.

5ª.- Per optar al premi, l'autor del treball per mitjà del director

de la publicació on hagi sortit a llum enviarà el retall del mateix per triplicat a nom de l'Associació de Premsa Forana, Carrer Princesa, 24. Sant Joan.

6ª.- El jurat es donarà a conèixer en el moment de la concessió dels premis i el seu veredictes serà inapel.lable.

7ª.- El veredictes es farà públic dins el mes de maig de 1985. El lloc i el dia seran comunicats oportunament.

8ª.- L'Associació es compromet a editar els treballs premiats.

9ª.- Els premis que s'otorguen són els següents:

Tres premis de 30.000 ptes. cada un.

Un d'ells tindrà un premi d'honor consistent en una escultura d'En Pere Pujol.

10ª.- Els participants es comprometen a acceptar aquestes Bases. Els membres del Jurat resoldran els casos que no hi estiguin prevists.

JA HO SÉ...

Ja ho sé que de vegades te cansa el soroll dels infants que no saben estar aturats;
sembla millor que miris la seva vitalitat i frueixis de la seva joia de viure i que sentis el batec de la seva tendresa.

Ja ho sé que sempre trobes excuses per condemnar i castigar als teus alumnes;
m'agradaria que revisassis els teus comportaments i observassis si, amb les teves actituds, fas impossible una saludable convivència.

Ja ho sé que només te fixes en la brutor que els nins porten sobre la seva roba o sobre el seu cos;
caldria que t'anadonassis de la necessitat que els nins tenen de tocar les coses i experimentar amb les textures.

Ja ho sé que valors com a molt importants la disciplina i la conformitat;
és necessari que prenguis consciència de que els homes són lliures i no cal que visquin dins un ramat sense personalitat.

Ja ho sé que sovint te sembla que la teva opinió és la més encertada;
cal que valoris les opinions dels altres i que cerquis de debò la veritat que contenen.

Ja ho sé que el ser humà té una llarga sèrie de limitacions i debilitats que el condicionen de debò;
val més que valoris la bondat que hi ha dintre seu i que el fa viu i alegre.

Gregori Mateu Estarelles.

EXTRACTOS DE ACUERDOS
DEL
AYUNTAMIENTO PLENO

Sesión Ordinaria del 4-10-84:

Se solicita de la Jefatura Provincial de Carreteras, la permuta de la travesía de la carretera de Palma a Cala Rajada, por las calles Baltasar Covas, Gómez Ulla y Puerto.

Para la ejecución del muro de contención del campo de fútbol, se solicita del Consell Insular de Mallorca una subvención.

Asimismo, para proceder al asfaltado de las calles de Capdepera, se solicita del Consell Insular de Mallorca la ayuda técnica para la redacción de los correspondientes proyectos.

Para instalación de Casa de Cultura, en Capdepera, se permuta la casa sita en Plaza Vieja por solares en Costa de Canyamel.

Se informa favorablemente el proyecto de regeneración de la playa de Font de Sa Cala.

De la Jefatura de Puertos y Costas se solicita proyecto y ejecución de las obras necesarias para un encauzamiento del torrente de Son Moll, en el tramo de la playa.

Para hacer frente al pago de las obras de saneamiento de Capdepera, se solicita del Banco de Crédito Local de España, un crédito.

Se modifican varias partidas del Presupuesto de Inversiones.

Se aprueban los proyectos de ampliación del cementerio y asfaltado del Camino de Son Jaumell.

Sesión Ordinaria del día 26-10-84:

Se acuerda interponer recurso contencioso-administrativo contra resolución del Tribunal Económico Administrativo Provincial de Baleares, por la que se estima la reclamación interpuesta por D. José Sagrera Ferrer contra la liquidación de tasas giradas por este Ayuntamiento.

Para el servicio de ambulancia municipal, se acuerda la adquisición de un nuevo vehículo, marca Citroën BX.

Se acuerda solicitar de la Consejería de Comercio un estudio de mercado para Capdepera, con el fin de estudiar las posibilidades de construcción de un mercado.

Para el suministro de agua potable a Capdepera, se acuerda ampliar la concesión existente con Aguas Capdepera, S.A.

Pretenem, DES DEL CASTELL AMB AMOR, estar amb els lectors de CAP VERMELL un mes sí i l'altre també. Fins que se cansin els lectors o fins que ens cansem nosaltres, que tot pot ésser.

¿I que volem fer, DES DEL CASTELL AMB AMOR? Guaitar, simplement guaitar. Mirar des d'un merlet, pegar una ullada vers el poble que des d'allà dalt es destria tan bé. Mirar la gent que va i que vé. Parlar-vos de les petites coses que esdevenen a diari i que conformen la nostra realitat quotidiana. Contar-vos el que ja sabeu i que, malgrat això, vos agrada que se digui. O parlar-vos d'allò que no agrada tant, però que s'ha de dir. Xafardejar una miqueta. Analitzar l'actualitat. Intentar ésser un mirall on s'hi reflectesqui el poble, el nostre poble.

I tot això, sense mala llet. Ans el contrari, volem que aquesta sigui una secció refrescant on mai, ni els qui ens llegeixen ni els qui escrivim, perdéssim el SENTIT DE L'HUMOR.

Ai! el sentit de l'humor. No ens sobra no! El sarcasme sí, però el sentit de l'humor és quelcom inherent a la tolerància.

Per això en volem fer una bandera de la TOLERANCIA. I de la capacitat de convivència. Intentarem el difícil exercici de la llibertat d'expressió total. Provarem de fer cucaveles damunt la corda de la crítica oberta, sense la barra d'equilibrista que poden representar un estil corrosiu o una melositat injustificada.

Qui ho vulgui entendre, ho entendre. I qui no, mala sort. Mentre les autoritats competens no hi tinguin res que dir...

Per cert, parlant d'AUTORITATS COMPETENTS, ara en MARCE LOPEZ ho deu ésser una autoritat competent, després del seu ascens al cim municipal (per vacances del titular indiscutible, monsieur PASCUAL).

I li agrada... A en Marce li agrada fer de batle. Que no ens digui que no, que ho duu pintat a la cara! Si lo seu és vocacional! Si ell, en el fons, ha nascut per a pastor! Per a pastor d'homes, naturalment. Es feliç donant consells, parlant d'ètica i fent sermons paternalistes.

Llàstima que el seu ascens temporal hagi coincidit amb la pardalada del cotxe, que li han fet el sòtil malbé. I com que el parc mòbil municipal no és cap meravella, no hi ha cap vehicle per a passejar batles. Amb l'R-6 del municipals, ni pensar-ho! El camió de labrigada és inhòspit més no poder! L'ambulància nova encara no ha arribat! Proposam públicament, fer una rifa per a l'adquisició d'un Panda per a passejar el batle. Sobretot quan de batle hi faci en Marce, que és un home amb categoria automobilista. No és que creguem que en JOAN PASCUAL no en té de categoria automobilista. Res d'això. El que passa és que ell ha posat panxa i el que li convé és la bicicleta. Molta bicicleta.

Bicicleta que podria compartir amb algun membre de l'oposició també sobrat de quilos. I de comoditat. Així no hi ha qui en parli de la LL.A.C. Ni dels COMUNISTES. Ni d'A.P. Que hi són. Sí, encara hi són. A en JAUME i en MIQUEL els hi vérem per LA SALA. De veres! Encara que ho dissimulin, formen part de la combativa oposició dialogant d'un temps, esdevinguda avorrida oposició monologant d'avui.

No, no tengueu por. DES DEL CASTELL AMB AMOR no serà un rum-rum municipal. D'aquella casa de la Plaça des Sitjar n'hauem de parlar, naturalment. Però des del Portal del Rei Jaume, o des de la Torre d'En Nunis, se veuen més coses. Moltes més coses. Se veu el mercat dels dimecres traslladat al Pla d'En Cosset obligatòriament degut a les obres aquestes (amb la complaença de moltes dones que el troben més avinent), se veuen al.lots que no se'n pensen cap de bona, se veuen "deberes" escolars molt més inflats que no va dir el Ministre d'Educació, se veuen síquies, i pols, i... Sabeu que se'n veuen de coses!

Lo dit! Si l'AUTORITAT COMPETENT no s'hi posa, aquí ens tendreu cada mes. Si voleu.

L'AMO. EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

CAPITOL XX

Tot quant he dit del segle passat i l'altre, és petit en comparació a lo que ara posaré a la vostra consideració: L'Església. La nostra Església té la seva història; història tan hermosa com tot lo demés de la nostra vila, perquè els medis de que disposaven els avantpassats eren tan curts com petita era la població.

Tenguent en compte que al començar el segle no hi havia més que mil habitants i un pico ben petit, endemés la pesta en matà uns quants, i traguent comptes damunt damunt, veurem que quan començaren l'església no passava de gaire el número ja indicat. Comparant el número d'habitants amb lo gran que és l'edificació i la pobresa que reinava en aquell temps, demostra una voluntat de bon material.

Aquesta gran obra se fé per iniciativa d'un vicari anomenat el Pare Esteva, que només la veié començada, continuant les obres D. Bartomeu Sureda i Cursach, de malnom el Vicari Vell, fins que se varen haver acabades, les quals duraren vint anys.

Els mestres de paleta eren externs, eren de Lluçmajor, i al principal, o mestre d'obres, li deien En Duran.

Endemés de l'església feren uns quants edificis més. Feien la feina diferent dels mestres gabellins i els plànols diferents també, de modo que els casals que feren ells no eren coves mal distribuïdes com abans. Així és que la construcció va variar per complet, de tal modo que abans les cases eren irregulars i mal garboses i lletges, i des de llavors per ençà són regulars i hermoses.

Per fer les teules vengué una família que duia per nom Amengual, que els indígenes batiaren amb el malnom de Teulers. Feien una feina molt coriosa i unes gerres tan polides i lleugeres que no n'he vistes mai a no ser a Felanitx, i encara la causa la tenia la terra; les seves mans eren d'or per fer tal feina.

(passa a la pàgina següent)

(vs. de la pàgina anterior)

Les portes les fé un tal mestre Lluís López, també ciutadà; també són molt hermoses. Aquest homo se casà amb una gabellina i també es va fer vesí de Capdepera.

Quan un homo capritxós té ganas d'una cosa, troba lo necessari ningú sap d'on; així passa a aquells valents. El poble era petit i pobre de diner, però ric de voluntat. En aquell poble no hi havia senyors que poguessin dar sumes considerables; els propietaris de Ciutat que tenien possessions dins el nostre terme no vivien mai aquí a causa de no tenir-hi casa. A tots els pobles grans i petits de Mallorca hi ha alguna casa a ont els senyors propietaris hi passaven temporades més o menys llargues; aquí no, els moros dels segles passats los feien por. A Capdepera hi pegaven fort fer i per això no n'hi havia; aquesta gent tenia tal casa a Artà i no se'n recordaven de les possessions de Capdepera més que per cobrar i tenir-les vedades per venir-hi a caçar una o dues vegades durant l'any. Per això no hi havia que confiar gaire en ells, però la voluntat i la fe recorregueren a la cosa més basta que es produeix a la nostra vila, els esporguims. Els esporguims són els residus de les paumes que, si no en feien graneretes d'emblanquinar, los havien de tirar al femer; no tenien altre profit.

Per arreplegar aquest article nomenaren un homo que els dissabtes se passejava a replegar-los per les cases. Les dones los daven tots, després los venien a un negociant d'aquest gènere, los embalava dins sacs i los se'n duia a Ciutat. La quantitat aproximada que solien valer eren unes vint-i-cinc lliures cada setmana, que, dat el poc jornal que guanyaven els homos, bastaven per pagar-los.

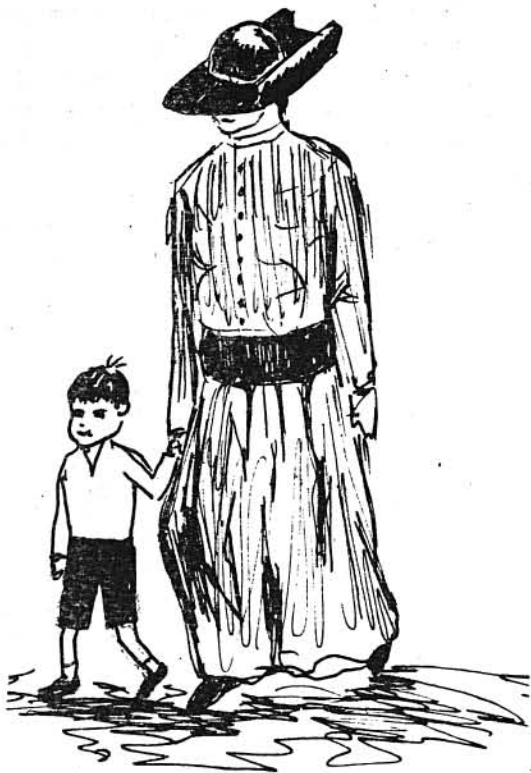
Per a la calç feien forns a la muntanya; de llenya no en mancava, n'hi havia a balquena. Per grava, la cavaven i la traginaven de llimosna. Per tragar les pedres, els fadrins ho feien els dissabtes a vespre, quan havien sopat, i hi pegaven tota la nit fins que tocaven missa a l'església del Castell, que en lloc d'oirla dormien de cansats que estaven. A Ca'n Beato de S'Enfront tenien l'únic carro del poble. Un carro de parell i de roda plena, endemés de rodar el fuell amb les rodes, de modo que era molt feixuc. Anaven a cercar aquest carro i amb ell anaven a la pedrera del Claper, o sia, allà on deim avui Ses Pedreres, el carregaven i, tirant uns a davant tant com podien i apritant a darrera els altres amb tota la força que podien treure, duien tantes pedres a l'església que solien bastar per tota la setmana.

Per aigua tampoc hi estaven. Feren un safareig i, quan s'hi acabava, feien sonar un corn des de damunt el bastiment, i com que les dones feien senalles i beaces dins ca seva, el sentien; com sabien lo que volia dir, agafaven una gerra i ja eren partides cap a Ca'n Melis o al Clous, que hi havia els pous més a prop de la vila, traginaven una gerra o dues perhom i ja en tenien fins que l'havien acabada, que tornaven sonar el corn.

Aquestes obres duraren vint anys. Per fer les parets, voltes, teulades i campanar, necessitaren deu anys, i els demés per referir la nau i fatxada. Aquests vint anys representen la gran fe, voluntat i l'esforç titànic que tengué aquella pobra gent. Esforços tan sols guardats per les gents i pobles honrats i treballadors, perquè, com he dit i torn repetir, va ser obra casi exclussiva del mateix poble.

MATERIALS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA

L'ESCOLA DE FINALS DEL SEGLE XIX

ELS "HERMANOS"

Els frares de Sant Alfons Maria Ligorio són coneguts, en el poble, com els "hermanos". Visqueren a les cases anomenades "Es Col.legi", entre 1893 i 1913; es dedicaren, principalment, a l'ensenyament.

La congregació de Sant Alfons neix a Felanitx, a partir d'un grup de beatos. Els primers associats començaren a fer vida en comú a l'any 1866. Fins al gener de l'any 1895 no vestiren l'hàbit negre, amb faixa i capell de teula.

La finalitat de la congregació, segons els propis reglaments, era la de dedicar-se a l'educació religiosa, principalment de la gent pobre. Ja el mateix any de 1866, dos membres es dedicaren a l'ensenyament; de dia als nins i de vetllada als adults.

Les congregacions que van sorgir a la segona mitat del segle XIX, tant si són d'homes com de dones (les monges franciscanes, per exemple, a l'any 1856), encaminen els seus esforços i activitats cap a l'ensenyança. La base d'aquesta reorganització i relleuament de l'activisme catòlic és el Concordat que a l'any 1851 firmaren el govern conservador i la jerarquia catòlica. Segons aquest document, l'Església, a canvi del reconeixement de la desamortització feta pels governs lliberals, no tan sols va ésser indemnitzada sinó que, en matèria d'ensenyament, va recuperar el terreny perdut, i als bisbes els hi va ésser atribuïda la missió de vigilar la puresa de l'educació, inclús respecte a la instrucció pública.

El vicari don Gabriel Artigues va néixer a Felanitx a l'any 1850; per tant coneixia als beatos ligorins i, fins i tot, mantenia una bona amistat amb alguns d'ells. Segurament a finals de 1893 vengueren els primers ligorins (dos o tres), entre ells el Pare Bauçà.

Fins al novembre de l'any 1895, enque don Gabriel renuncià a la vicaria, els frares varen ésser uns entusiastes col.laboradors del vicari, participant de les iniciatives populars; entre elles, la creació de la societat "La Palmera" i la revitalització del culte a la Mare de Déu de l'Esperança. Amb aquesta finalitat decidiren dedicar-li una novena cada any.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

Al mateix temps que el vicari abandonava el poble, canviaren el pare Bauçà, que era el principal col·laborador de don Gabriel, i se marcaren un nou camí. Si els dos primers anys de la congregació a Capdepera, havien estat de participació i integració en la vida i activitats del poble, a partir d'aquell moment el seu treball serà més còmode i rendable: faran de pastors, de vigilants... Però, els frares, se dedicaren, casi únicament i exclussiva, a l'ensenyança, i visqueren de la quota que, religiosament, pagaven els alumnes cada mes. Com a data orientativa, la quota de l'any 1913 era d'una pesseta mensual.

A partir del 1895 s'acabaren les reunions dels socis de "La Palmera" a ca'ls "hermanos". Cercaren un nou local.

L'estància dels frares entre nosaltres va ésser sempre polèmica i difícil. La seva presència venia a confirmar i a profunditzar una ruptura que, per moments, s'anava agreujant; venien a rompre la condescendència que, fins llavors, hi havia hagut dins l'educació.

El poble, per aquells anys, ja estava dividit, polaritzat. Conservadors i republicans; catòlics i protestants; enterraments catòlics i enterraments civils; banda de música conservadora i banda de música catòlica... Els frares venien a fer més fonda la ferida, oposant la seva ensenyança catòlica a la que oferia don Bartomeu Alou.

El mestre metodista don Bartomeu Alou, segurament per fidelitat a les seves conviccions republicanes d'ensenyament laic, sempre va separar, al menys entre els alumnes que no eren membres de la comunicat evangèlica, l'activitat escolar de la religiosa. Alumnes seus sempre m'han dit que a l'escola mai els va xerrar de qüestions de fe.

La tensió entre les dues comunitats va empitjorar fins tal punt que, el vicari, frares i uns quants regidors municipals, demanaren a les autoritats governatives de l'Illa que ordenassin tancar l'escola metodista, al·legant que aquesta no reunia les degudes condicions higièniques. Llavors estava de moda xerrar d'higiene; fins i tot hi havia una assignatura que es deia "Urbanidad", on hi entrava el tema de la higiene. L'escola metodista va ésser tancada per uns anys.

Els mestres de l'escola pública municipal es regien per la normativa oficial i, durant molts d'anys, per un notable abandó que era aprofitat com a motiu per aconsellar als pares dels alumnes de que duguessin els fills a l'escola dels frares.

Segons el cens municipal de desembre de 1895, en el Carrer des Centre, Nº 14, hi vivien tres frares: el superior que era, endemés, prevere i feia les feines pròpies de l'ofici, i els altres dos que es dedicaven a la docència. A l'any 1900 ja hi ha quatre frares: el prevere i els altres tres que treballen de mestres.

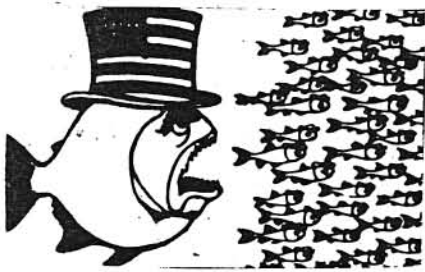
Els frares, com a mestres, no tenien gaire preparació; la seva manera d'ensenyar era molt rígida, partidària dels castics exemplars i d'aquella famosa frase de que "la lletra amb sang entra". Aquesta manera d'ensenyar també va provocar la seva polèmica; per uns, la labor dels frares quedava desqualificada, per al altres, feien possible un classe de nins que es distingien.

Els nins ignoraven tots aquests conflictes. Hi va haver pobles, com Artà, on s'enviava als nins a apedregar l'escola dels protestants. A Capdepera pareix que això no va passar, sinó que quan els al·lots sortien de ca'ls frares anaven a jugar al solar que els protestants tenien davant l'escola; els nins es feien bromes i s'encaçaven voltant el coll de la cisterna.

AIXÍ VA EL MÓN

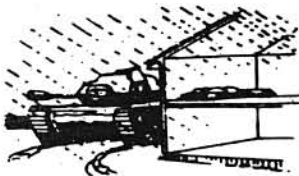
SEGONS EL PROGRAMA DE LES NACIONS UNIDES PER AL MEDI AMBIENT, EL MEDITERRANI REP CADA ANY:

- ½ MILIÓ DE TONES DE PETROLI
- 358 MIL TONES DE FÒSFOR
- 59 MIL TONES DE DETERGENTS
- 12 MIL TONES DE FENOLS
- 115 MIL TONES D'OLIS MINERALS
- 130 TONES DE MERCURI
- 4'8 MIL TONES DE PLOM
- 2'7 MIL TONES DE CROM
- 24'7 MIL TONES DE ZINC

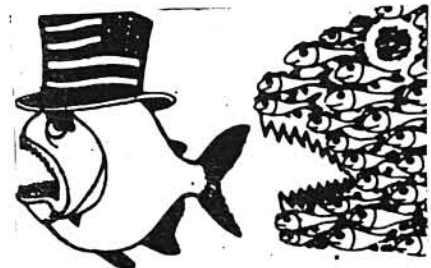
S'HA CALCULAT QUE PER MANTENIR LA CARRERA ARMAMENTÍSTICA MUNDIAL, CADA HABITANT DEL PLANETA HA DE SACRIFICAR ELS INGRESSOS DE 3-4 ANYS DE LA SEVA VIDA. I ENCARA N'HI HA QUE ES PENSEN QUE ELS HI SURT GRATIS!

AMB LO QUE COSTA UN AVIÓ DE COMBAT ES PODEN EQUIPAR 40.000 APOTECARIES RURALS.

AMB LO QUE COSTA UN TANC DE GUERRA SE PODEN CONSTRUIR MIL AULES, AMB UNA CAPACITAT TOTAL PER A 30.000 NINS.

DUIM PERDUT UN 60 PER CENT DE LA SUPERFÍCIE CULTIVABLE MUNDIAL PER EXCÉS D'EROSIÓ, PASTURES, ETC. LA RESTA ES VA DETERIORANT PROGRESSIVAMENT DEGUT A LA UTILITZACIÓ ABUSIVA D'HERBICIDES, FERTILIZANTS I PRODUCTES QUÍMICS.

CADA MINUT NEIXEN, EN TOT EL MÓN, 223 NINS. 26 MORIRAN, ABANS DE COMPLIR L'ANY DE VIDA, DE FAM, ENFERMETAT, MISÈRIA, ETC.

- M'han dit que en el número anterior me vaig passar. I que no hi ha tant per tant, i que aquests d'ara tampoc ho fan tan bé com ara és això.

- M'han dit, inclús, que després de dos anys de jugar-la, enguany podria esser que no se jugàs la lligueta d'ascens, i que podria esser que els juvenil devallassin, i alerta als infantils!

- M'han dit que no tenc mesura, i que tant m'és donar cullerades de mel com pegar troncades, sense to ni so.

- I, sobretot, m'han dit que hauré de rectificar i hauré de reconèixer que tampoc aquest és el camí. I que "entre poc i massa sa mesura en passa".

- I jo? Sabeu que dic, jo? Idò que salut tenguem i que Déu ajud a s'engañat!

- I és que els resultats constitueixen un termòmetre tan sensible, que aviat fan pujar o devallar la temperatura dels aficionats.

- Però aquest més no vull parlar més de futbol. Hi ha altres coses sobre les que reflexionar.

- Per exemple, el bàsquet. Primera reflexió: els nostres equips, en general, han millorat els seus promedius encistelladors. Marquen més punts, o al manco marquen una quantitat de punts perfectament normal. En canvi en reben de més, per damunt dels promedius de llurs categories respectives. La qual cosa me fa pensar que els sistemes defensius necessiten perfeccionar.

- Segona reflexió: El bàsquet està de moda. Aquí mateix, sobretot als partits dels seniors masculins, hi assisteix una quantitat de públic considerable.

- Tercera reflexió: fa dos dies que veim bàsquet en directe, i tots ja som un poc entrenadors. I, en conseqüència, ja comencen a sentir-se algunes crítiques. Que si ara s'hauria de fer un canvi, que si la zona no dóna resultat i és millor l'home a home, que si aquest no serveix per res...

- Quarta reflexió: el bàsquet té futur si tots ens ho agafam amb tranquil·litat.

- Vaig prometre que vos contaria coses del Primer Campionat de Judo de Cala Rajada. Aquí tenim els resultats, pel que fa als participants locals: El Club Orient de Cala Rajada va esser el guanyador per equips. Individualment, els nostres representants conseguiren les següents classificacions:

Medalla d'or: Raquel Blanes, Santi Espiritusanto, Carles Blanes, Marga Sastre, Melina Sagrera, Pedro Moll, Jaume Brunet, Abdon Miguel, Joan Sansó.

Medalla de plata: Miquel Mª Pons, Mateu Garau, Joaquim Moll, Yolanda Gutiérrez, Meli Yaw, Miquela Riera, Cecília Forteza, Manolo Peña, Manolo Moreno.

Medalla de bronze: Tolo Munar, Daniel Texeida, Marga Moll, Vicenç Requena, Maria J. Espiritusanto, Sebastià Moll, Cristian Fuster, J. Antonio Herrera, Robert Carbonell, Onofre Pascual, Juan M. Gacio, Antonio Cruz.

- L'equip de voleibol ja ha començat la lliga. Fins que escric això, han jugat dos partits. Un perdut i l'altre guanyat... perquè el contrari no va comparèixer. I què? També val.

- A vegades, quan acab, tenc la impressió de no haver dit res. Esper que no sigui una impressió compartida pels lectors. Seria trist.

- De totes maneres, si no hi ha res de nou, el mes que ve hi tornarem. Gràcies.

GAP VERNELL

Nº 43 Capdepera-Cala Rajada, Desembre '84

Capdepera i Cala Rajada, 18 de desembre de 1984

presentació

Després de Capdepera i Cala Rajada, el nostre primer punt de venda és a Sant Joan de Sordani, amb una superfície de 1.200 m². Aquesta nova ubicació ens permetrà ampliar el nostre abast i oferir a la nostra clientela una gran varietat de productes, tant de la nostra producció com de la importació. A més, a Sant Joan de Sordani, el nostre punt de venda estarà situat a prop de la carretera principal, facilitant així l'accés dels nostres clients.

Però la vida no és tan senzilla com sembla. En el nostre punt de venda de Sant Joan de Sordani, hem de tenir en compte molts factors: la ubicació, el transport, el personal, etc. A més, hem de tenir en compte la qualitat dels nostres productes i el servei que podem oferir a la nostra clientela.

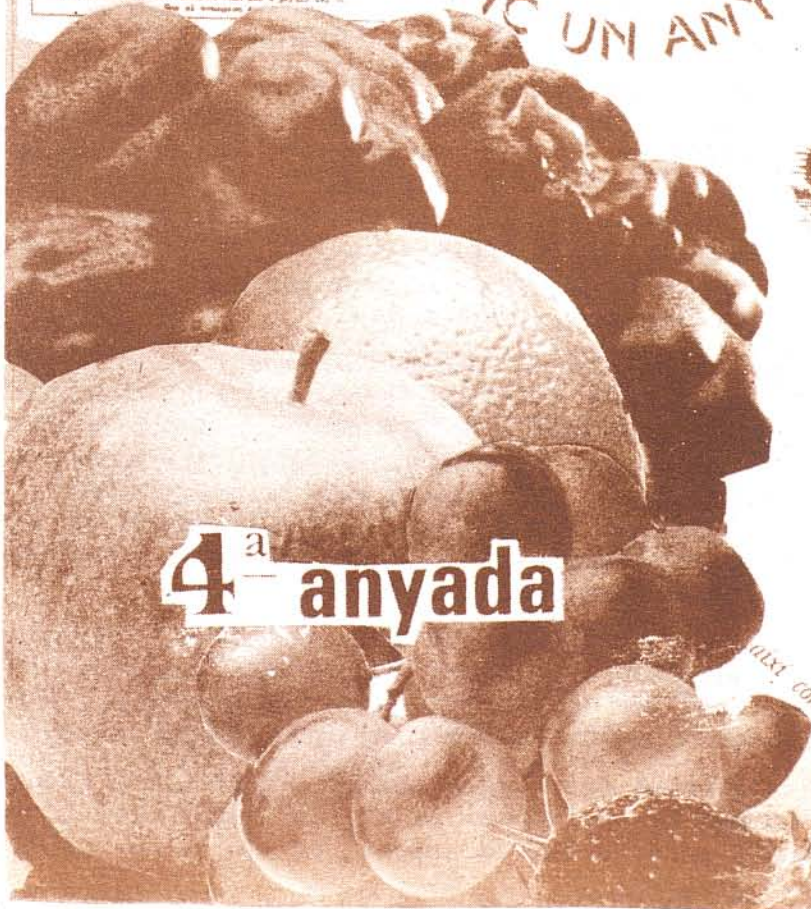
Per això, hem decidit obrir un nou punt de venda a Sant Joan de Sordani, amb una superfície de 1.200 m². Aquesta nova ubicació ens permetrà ampliar el nostre abast i oferir a la nostra clientela una gran varietat de productes, tant de la nostra producció com de la importació. A més, a Sant Joan de Sordani, el nostre punt de venda estarà situat a prop de la carretera principal, facilitant així l'accés dels nostres clients.

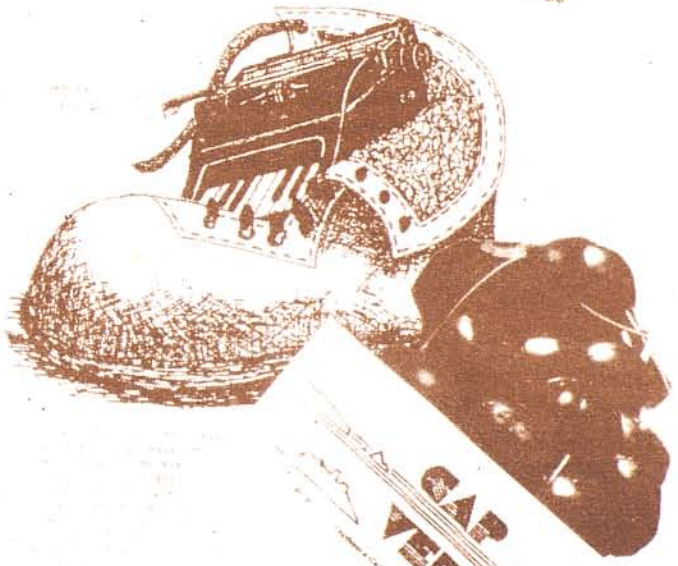
JA TENIC UN ANY

GAP VERNELL

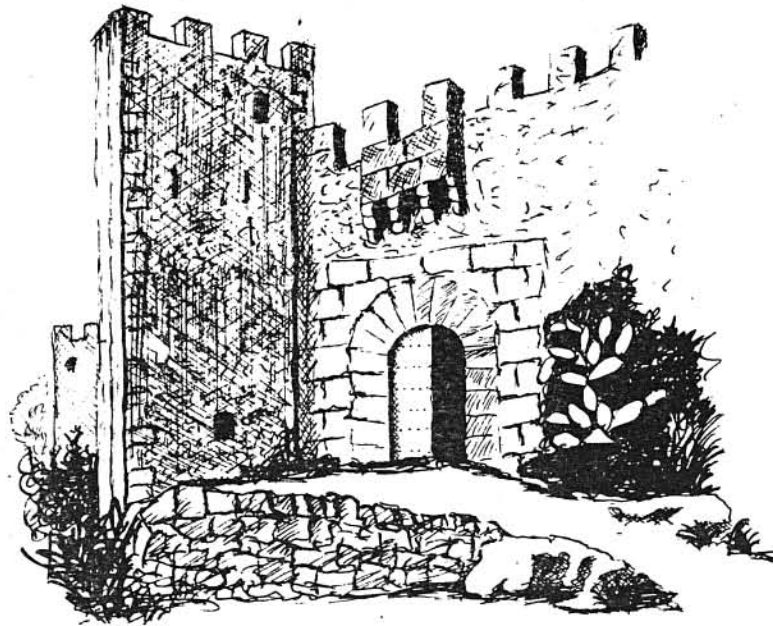

4ª anyada

... amb guardan les flors seques

portalet

Cada any, quan arriba desembre, els qui feim "Cap Vermell" ens sorprenem a nosaltres mateixos i de nosaltres mateixos. Començarem aquesta "brusca" més en broma que en sèrio, i ja fa quatre anys. Ens havíem donat dotze mesos de terme, i ja en fa quaranta-vuit. No teníem on caure morts, i ara tampoc.

Un lector ens deia, un dia, que "Cap Vermell" era molt bo de llegir, que era qüestió d'uns pocs minuts. I tenia raó. "Cap Vermell" és molt bo de llegir, però és molt mal de fer. Aquests pocs minuts que se necessiten per a fullejar-lo, representen moltes hores de feina per a confeccionar-lo. Recollir col·laboracions, cercar notícies, endiumenjar-ho tot, posar-ho en net, passar-ho a màquina, muntar-ho...

Però no ens volem queixar. Ho feim perquè volem. Les llargues vetllades que ens hem passat, durant aquests anys, al voltant d'aquesta humil publicació, han constituït sempre un motiu de joia, inclús en aquells moments més difícils, quan hem pensat que la nostra tasca no era prou compresa i estimada. Mai ens ha vingut al pensament la idea de que "Cap Vermell" constituïa, per a nosaltres, una obligació, per bé que sabem que, ara per ara, sabem que sí la tenim a aquesta obligació. Una obligació moral vers els nostres lectors, cada vegada més, afortunadament, que ens empeny a continuar un mes i un altres mes, un any i un altre any.

Renunciam a qualsevol declaració grandiloqüent. Reconeixem, públicament, que no sempre hem estat absolutament objectius, com no ho pot esser una publicació on se pretén que hi tinguin cabuda totes les corrents d'opinió del nostre poble. Com també reconeixem que, moltes vegades no hem estat prou sensibles a molts d'aspectes de la vida local que haurien hagut de reclamar més atenció per la nostra part. I amb la mateixa sinceritat, manifestam que, altrament, hem intentat fer-ho de la millor manera que sabíem, mossegant-nos la llengua més de dues vegades per tal de no ferir algunes sensibilitats o com a cuirassa autoprotectora. Anau a sobre!

Gràcies amics. Gràcies per seguir confiant, cada dia més molts, en nosaltres. Res de tot això seria possible si ens giràssiu l'esquena. Així és que "Cap Vermell" continuarà fins que vosaltres volgueu, com heu volgut fins ara. Per molt que, fins al present, sols hàgim pogut fer un sopar, i encara perquè tots vàrem dur pa-taleca.

No creim que valgui la pena insistir en que "Cap Vermell" es ca vostra i que els qui tinguin res que dir, han trobat la publicació ideal. Una publicació que, evidentment, no és el "New York Times", però, a quí li importa el que passa a Nova York? No és vera?

ESCOLA Com que vérem moviment a l'antiga escola de "Sa Torre", en el creuer de Banyamel, i creguent que devia ésser cosa dels taxistes (que allà hi tenen la seva talaia de vigilància), ho volguérem aclarir. Va ésser el mateix Batle, Joan Pascual, els qui ens va dir que es tractava, simplement, d'unes obres mínimes per tal d'evitar l'enderrocament definitiu d'aquell edifici. Per ara el fa servir de magatzem l'Associació de Veïnats de Banyamel.

CARRETERA No ens hi trobam. Anar a Artà en cinc minuts (els qui feim poca via), és quelcom que mai havíem somiat. Sols els d'aquest racó de Mallorca, doblement aïllats, sabem el que representa aquesta millora. No tendríem per què donar les gràcies d'una cosa que és d'estricta justícia, però no ens podem sostreure, en aquest moment de l'obertura de la nova carretera, de dir: Gràcies M.O.P.U.

AMBULÀNCIA L'ambulància nova de l'Ajuntament ja és aquí. No hem aclarit molt bé com s'ha pagada, però pareix que hi ha hagut una intervenció decisiva de Ca'n March. Els qui esperaven que hi hagués l'ambulància per tenir un atac, ja ho saben.

SARSUELA Les dues associacions locals de gent gran, "Ca Vostra" i "Sol Naixent", assistiren el dia 2 a una representació de la sarsuela "Anillo de hierro", en el Teatre Principal de Ciutat. Convidava el Consell Insular i sabem que s'ho passaren d'allò més bé. Tenen una humorada. Que Déu els ho conservi.

PIRINEUS Entre el 25 i el 30 d'aquest mes, el Grup d'Excursions s'han muntat una acampada en els Pirineus. Ja se'n poden anar ben abrigats!

CATALA Entre el cúmul d'activitats culturals de l'Ajuntament, trobam a faltar, aquest hivern, les classes de català que tan populars s'havien fet. És segur que no hi havia matrícula suficient? En qualsevol cas, és una llàstima el menyspreu amb que és tractada la nostra pròpia llengua. Una passa envant i dues enrera.

ASSAMBLEA L'Associació de Pares del Col·legi "S'Alzinar" va celebrar assemblea general el passat dia 6, amb més concurrència de la que sol ésser habitual. Es va insistir en la necessitat de participar en l'elecció del Consell de Direcció i de la Junta Econòmica, que tindrà lloc dins poc temps. També des de les nostres pàgines ens permetem demanar als pares una presa de consciència cada vegada major. L'escola no és cosa sols dels mestres i els alumnes. O no ho hauria d'ésser.

DISC Recentment, l'agrupació local "Castell de Capdepera" ha estat a Ciutat per tal de gravar el seu primer disc, el qual tenen previst posar a la venda allà pel mes de març. Per ara, aquest disc encara no té títol i l'integren denou peces del repertori popular i folklòric. "Mateixa amorosa", "Jota de pagesia", "Mateixa antiga", són algunes de les cançons gravades, on no hi manquen les reminiscències locals:

"Quan vaig ésser enmig de mar
i no veia sa vorera
vaig dir adéu Capdepera,
ditxós qui hi pugui tornar".

Ni que dir que ens apuntam per a l'adquisició del primer exemplar.

FESTIVAL Malgrat haver manifestat públicament la intenció de no fer res per la festa de L'Esperança, per part del Patronat del Castell, a darrera hora pareix que s'ha canviat d'opinió. Un festival amb participació dels distints grups locals devia tenir lloc el passat dia 15 i que després va ésser ajornat al dia 22. Finalment no sabem si el festival s'ha celebrat o no. I és que amb aquesta gent mai se sap.

RELLOTGE Els adictes a menjar-se el raïm a les escales de "S'Alzinar", el 31 de desembre, enguany ho podran fer al so del rellotge de l'Església que ja torna a tocar. Si és que d'aquí a llavonces no està espenyat altra vegada.

"LA CAIXA" Els dies 28 i 29 de novembre, tenguin lloc dos actes del programa d'activitats culturals de la biblioteca de "La Caixa". El primer dia, Bel Cerdà va fer una demostració d'instruments musicals populars de Mallorca. El segon dia, "Els tres tranquils" feren una representació de "teresetes".

Aquestes activitats tendran continuació a través del programa "La Caixa a les escoles", com en anys passats, i, endemés, l'any 75, cinquantenari de l'entitat, hi haurà una sèrie d'actes extraordinaris que seran comunicats oportunament pel delegat, Sr. Cursach.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

MÉS ...activitats culturals. En aquest cas, programades pel departament corresponent de l'Ajuntament, que no para. En el Cinè Juva ha començat un cicle de Cine-Club, amb obres tan interessants com "Novecento", "Víctor o Victòria", "En busca del fuego", etc. Per altre costat, el grup "Els tres tranquils", que anomenàvem abans, va actuar el dia 14 a la Residència, per a nins i grans. Tot lo qual està molt bé.

RÀDIO Quina no va esser la nostra sorpresa quan, sobtadament, les ones de la ràdio ens dugueren la veu de Joan Parets que, en el seu programa "Bon dia", de Ràdio Balear d'Inca, reproduïa, textualment, l'article "Pensaments", publicat a la pàgina 18 de "Cap Vermell" del mes d'octubre. Tot ens hagués semblat de lo millor si al Sr. Parets no se li hagués oblidat citar la procedència de l'article en qüestió. Quedar bé poc costa.

ANIVERSARI Com haureu vist en el "Portalet", aquest mes celebrem el quart aniversari de "Cap Vermell". Com que ningú ens ha oferit cap medalla, diploma o distinció, nosaltres mateixos ens condecoram: Enhorabona "Cap Vermell".

CAPDEPERA, JA El número 3 del periòdic escolar del Col·legi "S'Alzinar", "CAPDEPERA, JA", ha sortit a llum aquest mes de desembre. Notícies de la mateixa escola, distints treballs literaris i d'investigació, passatemps i altres col·laboracions, conformen un producte molt ben presentat, amb una portada que és una meravella. Un treball, en definitiva, que ens confirma que l'escola és quelcom més que quatre parets.

SUBVENCIÓ A 3.680.180 pessetes ascendeix la subvenció que la Comunitat Autònoma ha concedit per a les obres del Castell. Una bona espipellada que, indubtablement, haurà de contribuir a pal·liar les necessitats més urgents, sobretot si té en compte la magror de les aportacions que fins ara ha conseguit el Patronat. Seria molt interessant conèixer els criteris històrics i artístics amb que s'acometraran aquestes obres. Una taula rodona amb participació dels responsables del projecte i altres experts en la matèria, podria haver estat una bona idea per a aquestes festes, no?

CURREUS Si anau a la nova oficina de correus de Cala Rajada amb la pretensió de fer el que és més normal en aquests llocs, depositar una carta, i trobau tancat, estau perduts. No hi ha bústia. Increïble però cert.

FELICITACIO Quan s'acosta Nadal el que cal és donar els molts d'anys i insistir en tots els tòpics a l'ús: desitjar pau, alegria, salut, sort... Després, una vegada passades les festes, pareix que hom pugui seguir fent totes les barbaritats que li venguin al cap. Si ens ho permeteu, a part de tots aquests bon desitjos nadalencs, nosaltres volem demanar per al nostre poble: bona voluntat, tolerància, capacitat de convivència, l'Agulla, desdramatització de l'activitat política, normalització de la nostra llengua, una plaça, obertura del Patronat del Castell, preservació de les zones no urbanitzades... i coneixement, molt de coneixement!

L L O C S D E V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria L'Alborada.

per què ?

PER QUÈ han llevat les bústies de correus de Vila Roja?

PER QUÈ no s'enumeren els carrers de Cala Rajada?

PER QUÈ part del Carrer Major se queda sense clavegueram?

PER QUÈ qualche vegada no se fa l'escorxada net?

dècimes afuades

d'es Pastor de Son Perdiu.

Jo no vaig a passejar,
i a Ciutat gairebé mai.
D'això comprendreu s'esglai
que vaig fer quan vaig passar
s'altre dia anant a Artà
per sa nova carretera.
Ara és cert que Capdepera
quedarà ben enllaçada
i a la fi aquesta contrada
tindrà un camí de primera.

.....

Carretera per anar,
carretera per venir,
després de molt de patir
a la fi tenim un pas
per apoder treure es nas
de sa nostra closca d'ou.
Que no hi hagi res de nou
i no hi passin accidents,
que la disfrutem contents
tant si fa eixut com si plou.

*Un sol
fi:
Mallorca.*

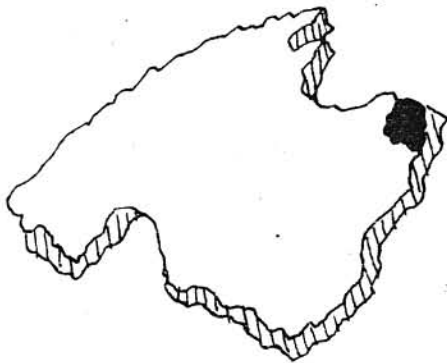

**CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA**

L'AMO EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

CAPITOL XXI

Devers l'any dotze del segle passat, per medi d'una llei de les Corts de Cadis, mos separàrem de la tutela d'Artà; mos férem vila amb ajuntament. Més tardet tornàrem caure esclaus, a causa d'una altra disposició del govern, però devers l'any cinquanta mos tornaren dar lloc per fer-mos independents i des d'aquell entonces tenim personalitat pròpia.

Quan succeeixen aquestes coses s'han de fer negociacions partint el

terme segons les ànimes que tenen cada un dels pobles interessats. Els d'Artà i Son Servera se desavengueren moltíssim, anant de males i tot; no se podien voure uns amb los altres i hasta arribaren a fer batalles a pedrades i garrotades, intervenint-hi la guàrdia civil. Els gabellins no; s'amotllaren a tot. Així és que el terme de Capdepera és més petit que el de Son Servera maldaament hi hagués més ànimes en el primer que en el segon.

A la primera separació, la fita la posaren a dalt la Costa del Garrover, en el camí de Ciutat. Les de vorera de mar, tal com estan ara, una a la partió de Sa Mesquida i la Duaia, i l'altra entre Canyamel i Son Jordi. Però a la segona, les darrerament anomenades se conservaren en el mateix punt, però la del camí d'Artà se fé córrer aquí on està ara, o sia, entre Son Boiets i la Creu Vella. Tenguérem això menys per callar i no dir res; els cacics d'aquell temps ja tenien prou feines dient-se Neos i Republicans uns a los altres.

HEM FET AQUEST NÚMERO:

Joan Nebot
Mari-Germa Melis
Joana Colom
Maria Vives
Biel Pérez
Jaume Fuster
Mª Antònia Nadal
Pep Terrassa
Llucià Sirer
Coloma Mayol
Manuel López

Toni Riutort
Bàrbara Flaquer
Ani Muñoz

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera - Cala Rajada
DESEMBRE 1984
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit Legal: P. M. 497/80
Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

A EN JOAN "PORRERES"

Avui, estimat Estel, tampoc serà per tu el meu monòleg.

Perdut per les teves contrades, ben segur que ha nat un estel nou, i és amb ell que vull parlar.

No sé qui va dir que al morir-se un dissortat es transforma en un estel. Idò bé, a ell i per ell va el meu monòleg.

.....

Te n'anares, Joan, arribada la tardor.

Temps de migracions.

Temps de fuites.

I temps d'arribades, també.

Ens arriben els tords i els ropits.

Les falzies i orenetes emigren a la recerca del bon temps i la calor.

A tu, Joan, pentura te'n faltava també, de calor.

La calor d'una justa distribució de la societat. La calor d'una justícia social que aquí no trobares.

I fugires.

T'allunyares del fred de la marginació.

Volares cap a les contrades promeses.

Cap a les benaurances del Sermó de la Muntanya.

On no compten ni l'or de la cartera, ni l'orgull, ni el "tengui", ni el "vostè", ni el "Don".

On se premien els valors de la pobresa i la puresa d'ànima.

I les bones intencions.

I l'haver estat blanc de befes i menyspreus.

I el tenir la carn oberta per les ferides de la marginació.

Difícil oblidar, Joan, la teva figura esperpèntica, com d'un personatge arrabassat d'una obra de Valle-Inclán.

Però real, com la vida mateixa.

I dolorós, també, com la vida.

Sense sofisticacions.

Ni disfresses.

Que, per no tenir, no tenies ni careta per posar-te.

I anaves per la vida amb el rostre descobert.

Sense defenses, però també sense enganys.

Vulnerable, com la formiga.

I natural, com el lleó.

Orfe d'amics i d'abraçades.

Per tot amor rebut, la commiseració i el compadiment.

Formes subtils de menyspreu i desdeny.

I aguanta, que sempre hi ha per afegir.

Foren les teves armes la granera i el poal d'escombraries.

Armes ben senzilles, per a la supervivència.

Per a la lluita quotidiana de la supervivència, dins una societat competitiva, violenta i, a vegades, cruel.

Lluita pel teu pa de cada dia, en els carrers inhòspits del nostre poble.

Lluita que crema la vida per anar vivint.

Lluita per anar morint un poc cada dia.

"L'enyorarem a En Joan", deia una dona que agranava la placeta de l'Església.

I jo me prengunt: ¿T'enyorarà també aquell que, un dimecres de mercat, se servia de la teva cara com a diana on llançar les tomàtiques podrides?

Crec que no.

Per a l'enyorança se necessiten estimació i consciència.

I el plaer demostrà no tenir ni una cosa ni l'altra.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

Segur que el magatzem dels teus records n'està ple de "placers"...

I dels qui van per la vida amb aire de triumpfadors.

Amb la cuirassa posada.

I la careta.

Ignorant tot valor que no sigui el dels doblers.

Endormiscat tot sentiment.

Plena de teranyines la consciència, de no espolsar-se-la mai.

Calificant de follia els teus parlaments solitaris.

El teu entotsolament.

Sense parar-se a pensar que els teus monòlegs podien ser un crit de rebel·lia.

De totes les rebel·lies.

El bramul d'un endarrer.

El bramul de tots els endarrers.

El batec d'una necessitat.

De totes les necessitats afectives.

Si és ver que els dissortats, al morir-se, se transformen en estels:

Vull imaginar-te refulgent dins les nits estrellades.

Vull imaginar-te, poal d'or i granera d'argent, agranant la cobdícia desl qui t'explotaren.

I la desaprensió dels qui t'insultaren.

I el desvergonyment dels qui et menysprearen.

I la vanitat dels qui et cregueren inferior.

Vull imaginar-te, poal d'or i granera d'argent, dur al munt d'escombraries totes les injustícies socials.

Vull imaginar-te jutge de les contradetes del repòs.

I que el teu missatge sigui d'amor, d'unitat i de negació de l'individualisme egoista i cobdiciós.

Vull imaginar-te fet estel, anunciador d'un nou ordre, instaurador de la fraternitat universal.

D'aquesta fraternitat que mai gaudires entre nosaltres.

Vull imaginar-te, Joan, feliç dins els paratges de la pau.

Vull imaginar-te...

Descansa en pau, Joan, descansa en pau.

JOAN RAI
Novembre 84.

La història del poble mallorquí no és pròdiga en esdeveniments culturals. L'aïllament geogràfic pareix que ha estat un factor decisiu.

A Capdepera, com a qualsevol poble, hem de cercar les primeres activitats musicals entorn de les festes i bulles de carrer, així com en els oficis religiosos. La referència més antiga és una nota de l'any 1789 en que el prevere de l'església del Castell fa saber al Bisbe que l'orgue s'està perdent i que les rates se'l mengen. S'havia mort el prevere organista i l'activitat coral quedava no tan sols paralitzada sinó en el més complet abandó.

Els dies de festa religiosa, els gremis organitzaven passacarrers on els xeremiers i els tamborers hi posaven la música.

També existia l'activitat lliure, espontània, improvisada, quasi sempre intranscendent. Aquesta sí que és la més nostra i la de més tradició. Com que les lletres de les cançons i gloses s'aficaven en qüestions personals, no tan sols públiques sinó també privades, les autoritats, a vegades, no tenien més remei que intervenir. Així, el batle d'Artà (gener de 1824) ordenava "que ningú presumesqui d'anar per los carrers després de les nou de la nit sense dur foc o llum". "Igualment que no cantin cançons contra en Sebastià Ferrer (Cofeta) que això és convenient per evitar el mal".

Després de la revolució de setembre de 1868, els republicans cantaven als neos (els que eren de la part de l'església, els conservadors) el següent:

"Enguany els republicans
han aixecat bandera
i els neos les van darrera
com una guarda de cans".

A partir de l'any 1868 se produeix una forta explosió cultural. Per tot arreu sorgeixen organitzacions de caire cultural, ja s'anomenin ateneus populars, corals, agrupacions culturals o les mateixes Societats Obreres que, al menys a Capdepera, tenien una finalitat eminentment d'aquest tipus.

A l'any 1870, el dia de la mort de D. Sebastià Ferrer, cap de fila del lliberalisme gabellí i home que durant cinquanta anys influí decisivament en la política local, vengué a

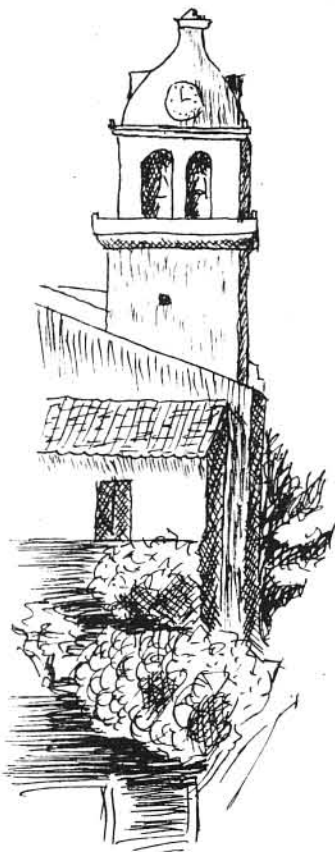
acompanyar-lo camí del cementeri la banda de música del Regiment de Cavalleria de Manacor. Era la primera vegada que venia una banda de música a Capdepera.

Per aquest temps ja se deixava darrera tot un món tancat i misteriós. A l'horitzó ja es veu una mica de llum esperançadora i per a nosaltres, gent de la marina, l'horitzó està enmig de la mar. Abans, la mar era perillosa, fosca; ara ha esdevingut amiga, clara, transparent. La Mediterrània està tranquil·la, ja no hi ha pirates ni corsaris. Apareixen els primers nuclis de cases marineres. En certa manera, s'ha descobert el mar.

Una vella contarella ens relaciona mar i música: fonts, ambdues, de fantasia i imaginació. No sé si sabeu d'on vé l'afició dels gabellins per la música; en Joan Maiol me va contar, un dia, el secret. Va succeir, fa molts d'anys, que una nau formosa i desconeguda va arribar a la nostra costa. Des de la vorera, una marineret la vigilava. La nau cercà redòs a una de les cales d'Es Provençals i allà fondejà. Sense fer gaire soroll, un grup de mariners desembarcaren una penyora i la deixaren dins una d'aquelles coves que hi ha a la vorera. Tan bon punt tornaren els homes a la nau, el marineret s'acostà a la cova; just davant el portal hi trobà, estesa en terra, una al·lota garrida de llarga i rossa cabellera. El marineret, tot sorprès, no volgué fugir sense abans tallar uns quants d'aquells cabells. Una vegada a ca seva, pensà que la millor manera de conservar-los era fer-se una guitarreta. Era la primera que es feia en el poble i, com podeu pensar, d'ella sortí, també, la primera música.

Aquesta contarella pot ésser del darrer quart del segle XIX.

L'home s'ha fet amic de la natura i ha descobert que ell -l'home- per naturalesa és bo i que el que fa falta és educar-lo, oferir-li tota la llibertat possible i l'amistat necessària. Encara he sentit dir a qualche vell enamorat de la música que quan se n'escolta de bona, de música, s'allunyen els mals pensaments.

Si parlem d'en Biel Alzina, penja no sabreu qui és. Si deim en Biel "Pedaç", tots el coneixereu, i segur ve el seu nom ers durà, lligat, un so de campanes. De les nostres campanes, avui duim, a les nostres pàgines, un home sezill, diriem que com pocs, i que és una professió singular. És el nostre campaner; l'escolà, com anomenam al quioca les campanes.

Des d'un mirador elevat, amb totel poble als seus peus, ell, en Biel, estira la corda, i estira, i estira... el so metàl·lic rodola sobre les cases, sobre els carrers, sobre els camps, se perd, esquifit, dins les llunyanies. Avisa als feligresos del començament el Sacrifici. Ens assabenta de que un vilatà ha mort. Ens anuncia el punt demigdia. O ens ompl de joia amb un repic de festa.

de mans i peus. Idò mala "papeleta", vaig pensar jo. I li vaig dir: És molt perillós, i un dia tendreu un denou. I el va tenir; se va fer molt de mal. Perquè voltros ja ho vereu es dia que hi pujàrem, hi ha poc espai i per a repicar pujam fins devora ses campanes, damunt es taulons. I treballar de mans i peus i aguantar s'equilibri és molt perillós.

- Idò si ell no t'ensenyà a repicar, devia esser perquè tu ja sabies qualque cosa.

- Sí, ben segur. Ho vaig aprendre tot sol, perquè jo sabia que només hi ha una campana que repica, sabeu? I llavors n'hi ha una que acompanya sa que repica, i s'altra que fa es contrabaix. Si no se sap això, no importa ho provin. Però jo ho sabia encara que ell no m'ho ensenyàs.

- Així que hi ha tres campanes...

- Sí, tres. Lo que jo només en faig servir dues, i es qui m'acompanya fa es contrabaix. Per a repicar som dos. Un tot sol és massa perillós.

- I, per exemple, per a tocar de mort, també emprau les tres campanes?

- Sí, ses tres, però des d'es pis, no de damunt es taulons. I així basta un, no hi ha perill. Jo des perill en vull fugir.

- El Dia dels Morts se toca tot el dia?

- Això era un temps...

- Ara ja no se toca tot el dia?

- No, ja fa molts d'anys. Des que jo som s'escolà, i anys abans de que jo ho fos, només tocam un tret es dia de Tots-Sants, abans d'anar an es cementeri. I es Dia dels Morts tocam un altre tret abans des tres tocs de sa missa. Així ho feim ara.

- Quan pujares al campanar per primera vegada?

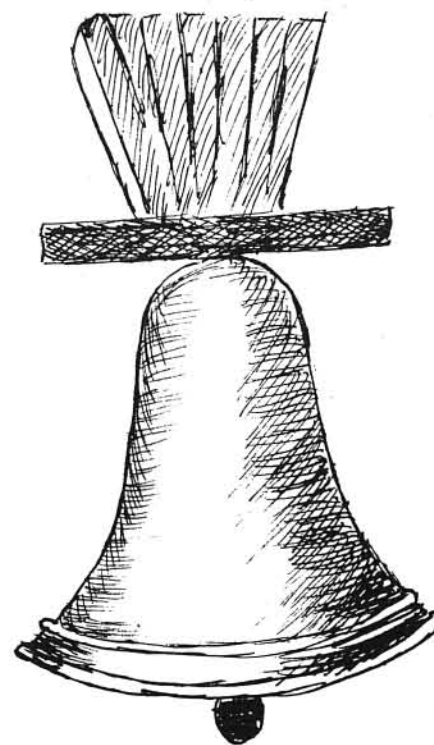
- No me'n record. Com a campaner hi vaig pujar, si el recordau, quan el rector Picornell. No sé quin any era, però els dos primers anys que ell estigué de rector jo encara no era s'escolà. Llavors s'escolà era s'altre, que estava aquí, en aquest carrer. Després, ell va morir i me cercaren a mi. En principi li vaig dir que no. Com que jo, tot lo que hi havia a l'Església ho sabia perquè ho havia viscut molts d'anys, li vaig dir: jo no sé si tot això, per mi serà un poquet, un poquet...

- Però tu hi devies pujar al campanar, amb s'altre escolà, i ja devies sebre qualque cosa...

- Sí, això sí. Lo únic que no me va ensenyar va esser a repicar, perquè ell deia que es repicar no el podia aprendre ningú, que era impossible. Com que ell, per repicar, feia servir ses mans i es peus.

- A repicar ho dius al toc de festa?

- Sí, lo que noltros deim repicar. Ell, s'altre escolà, un dia m'ho va dir que se servia

- Vàrem decidir fer-te aquesta entrevista perquè campaner només n'hi ha un en tot el poble.

- I a molts de pobles no n'hi ha. A Cala Rajada mateix no n'hi ha. Altre temps si que n'hi havia, però ara... Com que passa que, per fer aquesta feina, els hi ha d'agradar estar subjectes, sabeu? Perquè, si estam bons, hem d'assistir a tots ets actes que se fan. I n'hi ha que no saben, o no volen, estar fermats a una obligació.

- Ara, el dematí no tocau res?

- Es migdia tocam ses avemaries, i sa missa. Es dies que hi ha mort tenim més feina.

- Hi ha algú que s'interessi per aprendre a tocar les campanes?

- Aquesta feina, ja vos ho dic davant-davant, ningú no la vol fer. És una esclavitud que no interessa, avui.

- Bé, però si un dia tu no hi ets o estàs malalt, o te n'has d'anar a Ciutat...

- Per damunt jo hi ha es cap de l'Església, i ell se'n fa càrrec.

- Sí, però, per exemple, don Toni Riutort san tocar de mort?

- Ara no perquè fa poc temps que és aquí.

- I D. Gabriel Pérez, se'n va desfer?

- Sí... "hombre"!, no va tocar tan bé com io, com se suposa, però sí... I don Toni també se'n desfarà bé, però és millor que no s'hi trobi amb un cas així.

- Quants de tocs teniu, usualment?

- Tenim es de sa missa, es des migdia, ses avemaries, es repicar o toc de festa, tocar de mort... També se pot tocar una extramunció, que si ara no se toca, jo també la sé tocar. Primer tocàvem, també, la queda, tocàvem es sol-pàs... Sabeu que n'hi ha de coses a l'Església!

- Un toc que també existeix, encara que no sigui per cap motiu religiós, és el toc de foc.

- També se tocava. És un toc molt ràpid. S'ha de tocar de dalt amb sa campana grossa. Llavors també hi ha es voltar sa campana. Es dissabte de Nadal, per tocar ses Matines, se venta sa campana.

- Li dones sa volta completa?

- No importa completa, però, això sí, també se toca de dalt des taulons. És molt agradable pujar an es campanar. Sembla que estàs entremig: ni en terra ni en el cel, amb tot es poble an es teus peus. I de nit, per tocar ses Matines, sembla que mires un betlemet.

Així és en Biel. En el fons, un poc poeta, amb un gran amor al seu ofici de campaner. Que sigui per molts d'anys!

Començam bé. El mes passat s'estrenà aquesta secció i ja hi ha nirvis. Sabem de bona tinta que a En Marce no li va caure gens bé el que dèiem del cotxe i tot allò. I mirau que ho explicàrem lo millor que sabiem que pretenem fer una secció fresca i amb bon humor. Idò no. S'ho han de prendre per lo tràgic i de tot n'han de fer un drama. I això res, si llavonces en parlau amb els interessats vos ho negaran, vos diran que no s'han enfadat, que tenen un esperit obert i tolerant i que no té importància. Si, si... N'hi ha qualcun que si pogués ens esborrarien del mapa.

Uns que ens esborrarien, per exemple i sense anar més lluny, serien els del PATRONATO DEL CASTILLO. Quina genteta! S'ho agafen massa en sèrio. Ho volen fer tot amb punta i cabota i així els hi va. Resulta que, per fer duros, conseguixen que l'orquestra de cambra "Els Solistes de Mallorca" doni un concert a Cala Rajada (patrocinat pel Consell), i fan el negoci de Na Peix Frit. Després d'haver descomptat les despeses, han perdut més cinc mil pessetes. Com que el "buffet" que els prepararen era d'allò més espectacular, que ni els músics se'n podien avenir. Això sí, quedaren com uns senyors. I és que, sabeu que fa de bon quedar bé quan paga un altre!

Però el PATRONATO no decau per res! Ells a lo seu! Que CAP VERMELL els posa verds per la poca sensibilitat demostrada vers la Festa de l'Esperança, idò res, organitzen un "festival". Original si que ho és! I no els digueu res, que vos faran creure que ja s'ho tenien pensat i que això no té res que veure amb CAP VERMELL. ¿No deien tots els membres entrevistats el mes passat que s'havia pres l'acord de no fer res perquè aquesta era una festa simplement religiosa? ¿Com així han canviat de parer? ¿N'han tengut una pujada repentina, de sensibilitat? Si no se fa de manera de mirar d'entrar-hi un metge, com a membre del PATRONATO, qualsevol dia no hi serà a temps. Una pujada repentina de sensibilitat pot esser d'allò més dolent.

Mentrestant, monsieur PASCUAL, el senyor Batle, cap suprem i indiscutit del millor Ajuntament de Capdepera, ha tornat ja de les vacances, ha reprès la vara i ha deixat EN MARCE (ja hi som) relegat a la seva tasca habitual de "comodí" municipal, polivalent i omnipre

sent com cap altre regidor, excepció feta d'en TONI BONET que ha demostrat, ja d'una manera definitiva, estar en possessió del do de la ubiqüitat.

¿I que ha fet, el Batle, des de que ha tornat de les vacances? Ni idea! Paraula! A part de demostrar a EN MARCE que la glòria i el poder són efimers, no sabem qualcom més important de l'actuació del Batle. Pentura és que no ha fet res! I pentura és que no hi ha res que fer! Quan la màquina municipal està ben enseuada, funciona tota sola i gairebé no s'ha de fer més que anar a firmar. Mentres no n'hi hagi que emprenyin amb lo de l'AGULLA o altres ximpleries, "pas problème".

Esperàvem, i esperam, que amb motiu de l'obertura de la nova carretera

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

que ens uneix amb Artà, ambdós Ajuntaments muntassin quelcom per a celebrar l'efemèrides. No sabem que, però per exemple, organitzar unes matances a mitjan camí per als dos consistoris, amb parlaments per part dels senyors Morey i Pascual a l'hora de pastar la sobrassada i amb intercanvi d'obsequis després de l'arròs. És una idea, no? D'alguna manera, aquesta nova carre-

tera constitueix un nou llaç d'unió entre dos pobles condemnats a entendre's.

Bé, per ara ho deixam estar. El mes que ve tornarem atacar, però, per favor, preni-vos-ho milloret. Sinó no guanyarem per disgusts. I això no és això. Nosaltres ens havíem proposat que aquesta fos una secció que tengués durada, però si qualquí ha de tenir un atac, ens ho haurem de tornar pensar.

RACIONALITZACIÓ MATEMÀTICA
DEL BROLLA-PÈL "CAP VERMELL"
EN EL SEU QUART ANIVERSARI

El conjunt Z^{**+} Dels números enters positius es descompon en Z_1^{**+} i Z_2^{**+} :

$$n \in Z_1^{**+} \implies \frac{n}{2} = n_1 / n_1 \in \mathbb{Q}$$

$$n \in Z_2^{**+} \implies \frac{n}{2} = n_2 / n_2 \in Z^{**+}$$

Ara tenim la partició de Z^{**+} en dos subconjunts:

$$Z_1^{**+} = \text{números impars}$$

$$Z_2^{**+} = \text{números pars}$$

En el conjunt producte $Z_2^{**+} \times Z_1^{**+}$ considerem la correspondència R

$$Z_2^{**+} \times Z_1^{**+} = \left\{ (n_2, n_1) / n_2 \in Z_2^{**+}, n_1 \in Z_1^{**+} \right\}$$

Si $n_2 > n$ i $n_1 < n$ $n_2 \in \mathbb{R}$ n_1

amb lo qual obtenim un subconjunt de $Z_2^{**+} \times Z_1^{**+}$

En el cas particular $n_n = 20$ obtenim

$$Z^{**+} = \left\{ \begin{array}{l} (20,1) (18,3) (16,5) (14,7) (12,9) \\ (2,19) (4,17) (6,15) (8,13) (10,11) \end{array} \right\}$$

o el que és equivalent:

$$Z^{**+} = \text{CAP VERMELL!}$$

(que és lo que volíem demostrar)

LLUCIA SIRER I FUSTER.

no diguis mai...

Quan prenguis consciència de les teves debilitats,

no diguis mai:
els altres tenen la culpa.

Quan perdís el control dels teus nirvis,

no diguis mai:
no ho podia evitar.

Quan vegis els triums dels altres,

no diguis mai:
si jo hagués tengut les mateixes oportunitats.

Quan tenguis tancades les portes del cor,

no diguis mai:
ningú me comprèn.

Quan sentis el pes feixuc de les teves responsabilitats,

no diguis mai:
no tenc forces per a seguir endavant.

Quan llegesquis les males notícies dels diaris,

no diguis mai:
el món està perdut.

Quan sentis que els anys pesen damunt la teva existència,

no diguis mai:
ara ja no tenc res a fer.

Quan vegis que qualcú contempla la bellesa de les coses,

no diguis mai:
és temps perdut.

Quan no tenguis forces per acabar les tasques encomanades,

no diguis mai:
no servesc per res.

Quan no te sentis capaç de dur a terme els teus projectes,

no diguis mai:
ja he lluitat massa.

Quan trobis qualche obstacle en el teu camí,

no diguis mai:
no tenc forces per saltar.

GREGORI MATEU ESTARELLES.

En teníem molts d'ànecs. Tot un estol. Trescaven sense aturall tots els sementers del voltant de les cases, cridaners, cercant caragolins que s'en-, voraços, sobretot els dies de pluja. A l'empit de tramuntana del Puig de Son Vadó teníem la casa. Era el casal pairal dels avis materns. A la nit els avis romanien a la casa del poble, però durant les hores de treball vivíem i treballàvem a la finca. Aquell dia vaig anar-hi amb els avis.

Dins la porxada, sota el carro, els vespres s'hi aixoplugava l'estol d'ànecs i, a punta d'auba, quan sortien a pasturar pels sementers, el trespol de la porxada romania ple d'ous. El primer treball de la padrina, el matí en arribar, era recollir-los i agombar-los amb cura dins un paner.

A l'estiu, quan les pegava la covera, les famelles enllestiu llur niu dins els esbarzers o entre les esponeroses bardisses del puig. Solament venien el matí, amb un vol curt i esburbat, a omplir-se el gavatx. La resta

del dia covaven. A vegades els hi trobàvem el niaró i els hi preniem els ous per a què avorrissin la covera, però aquells ànecs que el tenien més amagat, un bon dia compareixien enrevoltats d'ànecs menuts, grocs, com bolles de cotó. Joguiners i eixerits, els petits trescaven per tot arreu, omplint-ho tot de piuladissa. L'ànec mare, caminant xano-xano, cap alt, escataïnava amorós per assabentar-los dels perills.

M'agradava engrescar-m'hi en la contemplació de l'estol de menudall. Eren espavilats, encara que un poc esbojarrats i poc àgils. Qualsevol entrebanc els feia bolcar, però, obstinats i tossuts, s'entestaven en llur dèria i en sortien amb la seva, plens d'envaniment.

A vegades, l'ànec mare fitava la milana fent tornioles sobre el puig. Llavors, la cridada paorosa i els fills que s'afanyaven a prendre aixopluc sota les ales esteses de la mare.

Aquell dia, però, un de rebec, entossudit en la caça d'un llagost, sense parar esment a la crida de la mare, ensopegant amb un rostoll que omplia tots els indrets, quedà entotsoolat dis el descampat, entre l'olivera grossa i la figuera perejal. La milana, en vol plaent, quedà parada, com a suspesa sobre el descampat. L'ànec mare cridava efollit. El menut, atordit amb la persecució de la bestiola, seguia sense adonar-se'n del perill. De cop, amb la rapidesa del llamp, la milana va llançar-se al buit. Se sentí la xiuladissa de les ales xapant l'aire. El menut va pressentir la tragèdia i, horroritzat, va emprendre la carrera cap a la mare. Massa tard. L'au salvatge, de plomatge blau-fosc, gairebé negre, amb les urpes agafà el menut i s'enlairà veloç.

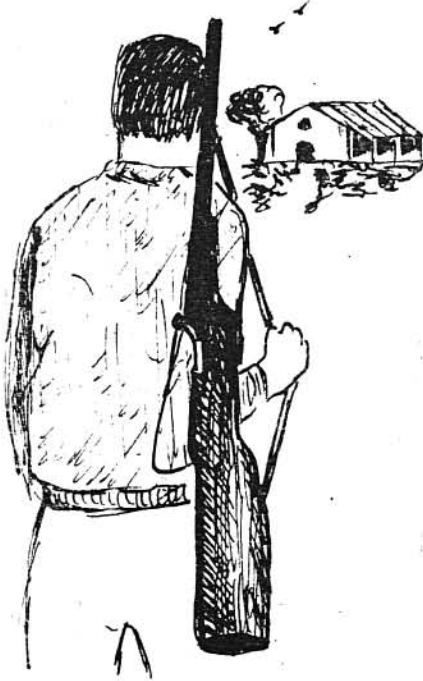
L'ànec petit piulava desesperadament. L'ànec mare, esgarriat, estrenyia els fillons amb les ales. La milana es va perdre sobre el puig i els crits del petit varen debilitar-se en la llunyania.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

La tragèdia s'havia consumat.

Els meus nou anys se quedaren pènsarosos durant una bona estona. Els crits d'esglai de l'ànec petit em tenien aclaparat, desassossegat. Però el joc m'engrescà altra vegada. El dia era molt calorós, el sol queia a portadores, enlluernador.

Sullanes, davant la casa, entre les pedres de la paret partionera, s'alçava l'olivera d'En Nonga. De rames vincladisses, farcides de fruita verda, arrels retorçudes i poderoses que es revinclaven entre el pedreny, d'ombra espessa i fresquívola, era el·loc idoni per a la jugada.

Amb el meu carro, una llauna de peix com a caixa, l'ànima d'un rodet de fil com a rodes i un filferro retorçut com a cavall, per camins polsegosos i plens de corbes, carretejava per contrades imaginàries. El cavall era renego i, a vegades, d'una abrivada impetuosa enlairava les potes delanteres i eguinava enfurismat. Llavors calia anar-li amb cura per a què no bolcàs el carro. Era rabiüt el meu cavall de filferro!

Dins el sementer de les cases, sota la feixugor del sol, ajaguda a l'ombra de l'ametler, remugava la cabra clapada. Era acompassat el seu remuc, solament destorbat per qualche becada quan la son la retia o per un estremiment a la pell quan les mosques l'empipaven.

De prompte em va sorprendre que pel camí, un camí de ginyes fondes i de còdols esmolats, inesperadament hi pujàs la meva mare.

La padrina, que segurament va fitar-la pel finestró de la cuina, va sortir a rebre-la a la clastra, davant la porxada. Ma mare portava en una mà a ma germaneta, una nina rossa, de cara de lluna plena, i en l'altra una senalla plena d'ànecs acabats de néixer.

- Què ha passat? - preguntà la padrina.

- Han vengut a escorcollar la casa. Cercaven En Serafí. M'han dit que la roba que tenia estesa al terrat era per fer senyes als avions rojos. No torn al poble per res.

Hi havia quelcom d'angoixa en la veu de la mare, com un panteix, un desassossec que la turmentava. Una mena de por amagada que l'omplia d'ansietat. No era el crit paorós de l'ànec mare, però hi havia una entesa de desconhort, una similitud d'afany, una afinitat de desesperança.

Es presentia, latent, un perill amenaçador. Els raigs de sol d'aquell migdia encaletien, dins el niaró del temps, l'ou d'una tragèdia.

Dins les meves mans, el cavall de filferro va desbocar-se. Enfollit, com a picat per una verga de llamp, corria de quates per terrenys empedregats. Saltaven espurnes de foc amb el tupar de les ferradures contra els cantells. Eguinava el cavall amb fúria orada, com a dement, desfogant-se amb esbufecs feréstecs.

Pel camí que duia a les cases, per on poc temps abans havia vingut ma mare, pujaven ara, silenciosos, com ombres malèvoles i funestes, amb els ulls plens de rancúnica, armats amb fusells, uns homes vestits de blau-fosc, gairebé negre, com el plomatge de la milana. Ajupits rere els esbarzers, com a genetes a l'aguait, escorcoraven la finca i la casa.

Se me paralizaren les mans i, des de la cúspide d'un penya-segat, cavall i carro se precipitaren al buit.

Al passar vora meu vaig conèixer un amic del padrí que havia vist moltes vegades per la casa. Era en-no-se-què de Sa Pipa. Arribaren a la clastra. L'àvia i la mare sortiren de la casa. Les dues semblaven assustades, amb l'esguard trèmul de paüra, però foren els nirvis tibants del coll de l'àvia els que me feren intuir que quelcom dramàtic s'apropava. Hi hagué un silenci esgarriós. Sentí el cor a la gola qua la mà de la mare estengué la meva. Enfront de nosaltres teníem els homes blau-fosc i vaig sentir, paorosa, la visió de la milana suspesa sobre el buit.

El de Sa Pipa, l'esguard feréstec, la veu aspra, empunyant la pistola amb fermesa, escometé la mare.

- Has de venir amb nosaltres.

- A on?

- Al "corterillo".

I partiren, camí avall, els homes vestits de blau-fosc, gairebé negre, emportant-se a la mare.

Els tres quedarem aclaparats. La padrina, amb el singlot de por a la gola, ens va protegir amb una abraçada. La meva germana plorava.

Molts dies després ens assabentàrem que a ma mare l'ahvien tancada a una presó de Ciutat.

Però aquell dia, abraçat per la padrina, vaig percebre que tots, la meva germaneta, l'àvia, la mare i jo mateix, no érem més que ànecs menuts i indefensos dins les urpes de les milanes.

ES XORIC DE SON XONA
Juliol 84.

CAP VERMELL

FINS I TOT ELS CECS LA LLEGEIXEN

PLAZA DE LOS PINOS

Casi se la denominaría mejor como Plaza de los Pinos y las Palmeras. Pues cuenta, actualmente, con veinticinco palmeras y una treintena larga de añosos pinos, de altas copas. Está ubicada, casi, casi, en el mismísimo centro geométrico de Cala Rajada. Y es, sin duda alguna, una de las mejores plazas de Mallorca, por su extensión. Mejor dicho, podría y debería serlo. Pero se halla muy descuidada.

Ayuntamientos anteriores la rellenaron y le instalaron ocho bancos de piedra y cinco farolejas. (Se había prometido a los vecinos unas buenas farolas, al parecer, mas quedaron luego mermadas en su porte).

Circulan, años ha, rumores relativos a la existencia de un Proyecto de arreglo general. Mi impresión es de que deben ser ya varios los Anteproyectos o Proyectos. Pero mejor si así fuere, tal vez. Pues ello daría pie a una mejor conjunción de ideas y gustos.

Bien está ello, pero ¿cuando la población podrá darse una idea exacta de la forma a desarrollar por el Proyecto(s) en cuestión?

Sería muy interesante y provechoso, seguro, el consultar y admitir ideas y sugerencias de los vecinos, en vez de hacer "alcaldadas", como nos tienen acostumbrados tantos ayuntamientos españoles.

La gente, p. ej., se pregunta:

- ¿Pondrán un regular catafalco para tocar Bandas de Música, en días señalados?

- ¿Pondrán ladrillos o losetas, en todo o en parte de la Plaza?

- ¿Conservarán o no la pista de baile?

- ¿Elevarán algo la Plaza y le añadirán unas breves escaleras en sus costados, para darle aún más prestancia?

- ¿Y unas buenas farolas -(qué tal?- que sustituirían a las cinco farolejas por otras de mayor envergadura?

- ¿Se dignarán conservar casi todos los pinos, colocándoles un poyo a su alrededor para asiento de transeuntes?

- ¿Seguirán instalándose casuchas y kioscos en las Fiestas Patronales, o mejor se les desplazará hacia otros lares o enclaves?

- ¿No podría construirse un mingitorio, en una esquina (subterráneo quizás), que aliviaría a muchos y podría dar trabajo a una o dos mujeres?

- ¿Podría colocarse un banco corrido lateral?

- ¿Deberían dejarse colocar mesas y veladores a los bares que circundan la Plaza?

- ¿Y si pusieran un largo parterre-jardín semicircundando la Plaza?

- ¿Y un pequeño monumento?

- ¿O una fuente ornamental?

- ¿Cuándo se podrán ver realizadas estas obras?

- Esperemos pues, que más o menos pronto pueda nuestro digno Ayuntamiento acometer, con pleno éxito, esas tareas de buena envergadura y que tanto pueden representar para nuestro pueblo.

Aunque el Proyecto debe ser global, de no poder realizarse en una sola fase, pues se haría en varias fases ¿no?

Anhelamos salga, un día no muy lejano, algunos de los proyectos a exposición pública y puedan presentar las alegaciones -o sugerencias- que estimen oportunas todos los convecinos.

Esta gran Plaza resultaría, ya es en sí, cuidada, mejorada, embellecida, una de las principales plazas de la Isla.

Podría ser, quizás, la mejor de la "Part Forana".

Senyor Batle, ¿i que no li pareix que ben endiumenjada aquesta gran Plaça, seria una meravella? Sí, ¿i que no sería guapo això? Au, idò, mem si ho veim un bon dia!

A XILE, SEGONS EL DOCTOR MARIANO BAHAMONDE, PRESIDENT DE LA CREU ROJA D'AQUELL PAÍS, HI HA DEU MIL NINS ABANDONATS.

UN BISBE BRASILER DENUNCIA LA MULTINACIONAL "SINTEX" PER EMPRAR CENT-CINQUANTA INDIS DE LA TRIBU "QUATO" COM A CONILLS DE RATA, PER A L'EXPERIMENTACIÓ D'UNA VACUNA ANTITUBERCULOSA.

UNA NOVA MALALTIA, BATIADA AMB LES SIGLES S.I.D.S., PRODUÏDA PER LA PLUJA ÀCIDA I LA CONTAMINACIÓ AMBIENTAL, PROVOCA LA MORT DE 25.000 NINS CADA ANY EN ELS ESTATS UNITS, I ENTRE 2.000 I 4.000 A LA REPÚBLICA FEDERAL D'ALEMÀNIA.

ELS EXPERTS PREVEUEN QUE EN VINT ANYS LES ESTÀTUES D'ALEMANYA FEDERAL ESTARAN DESTRUÏDES, A NO SER QUE SIGUIN TANCANES EN VITRINES I PRESERVADES DE L'AIRE CONTAMINAT.

A DUISBURG, CONCA MINERA DEL RHUR -ZONA INDUSTRIAL ALEMANYA- NO HI CREIXEN PLANTES CONÍFERES: PINS, XIPRERS, ETC. LA CAUSA ÉS LA CONTAMINACIÓ PRODUÏDA PER LES FÀBRICUES.

A AUSTRIA SÓN HOSPITALITZATS ANUALMENT UNS QUANTS MILERS DE PERSONES, DEGUT A DEPRESSIONS GREUS, I UN TERÇ DE LES QUE CONSULTEN AL METGE SOFREIXEN EL MATEIX MAL. LA MAJORIA DELS AFECTATS NO ACUDEIXEN AL PSIQUIATRE I ACCEPTEN EL SEU ESTAT COM QUELCOM INEVITABLE.

SEGONS LA DIRECCIÓ GENERAL DE SANITAT, SE CALCULA EN 2.970.000 EL NÚMERO D'ALCOHÒLICS A TOTA ESPANYA, EN VUIT-MIL ELS MORTS QUE PROVOCA ANUALMENT I EN 150.000 ELS ACCIDENTS DE TREBALL OCASIONATS PER EXCESSOS D'ALCOHOL. ES COSA D'HOMES!

Crec que aquest mes no me sortirà res de bo. No estic d'humor. La mort d'en Sebastià Pascual em té aclaparat.

Des d'aquesta secció no puc pensar en Sebastià des de cap caire que no sigui l'esportiu. No puc imaginar en Sebastià més que des del punt de vista d'home del deport local. Per això no vull fer d'aquestes columnes una simple nota necrològica d'una persona tan popular, sinó glosar la desaparició d'un DEPORTISTA.

Quan un individu ha tengut una intervenció tan decisiva com ha estat la d'en Sebastià Pascual en el futbol local, hom pensa que la seva mort ens deixa un poc tot sols, a la bona de Déu. I per molt que ell, d'una manera directa, n'estigués ara desvinculat, sabem que l'Escolar s'asseu sobre els fonaments que ell va posar un dia.

No fa gaire deia, no sé amb quines paraules, que l'Escolar havia assolit la majoria d'edat. Les distintes seccions del Club, les quasi dos-centes fitxes, els seus socis, tot en una paraula, demostraven que la categoria no està en funció, solament, de la classificació que s'ocupa. Però això ha estat possible després de més de vint anys de lluita, després d'una tasca continuada sense defalliment per moltes persones que continuaren la labor començada p'en Sebastià.

El qui això escriu no pot deixar en l'oblit aquells primers anys quimèrics de la nova etapa de l'Escolar, allà pel començament dels anys seixanta. Sense medis, sense infraestructura, sense jugadors, sense res... es va llançar en Sebastià Pascual a la recreació d'un club que havia mort per inanició. Per no tenir, no tenia ni rivals als qui enfrontar-se. Alguns pobles poden agrair a la dèria d'en Sebastià, el que avui tinguin futbol. Ell va engrescar molta gent dels pobles de la comarca per tal que el seguissin en el seu objectiu de reorganitzar el futbol modest.

El qui això escriu no pot oblidar que es va calçar unes botes de futbol per primera vegada, i que va vestir una camiseta verda que havia romàs massa temps en el bagul del record,

quan, gràcies a en Sebastià, l'Escolar es despertava, a la fi, del seu son. Ni aquell camp escafit i minúscul de S'Alzinar, ni la inauguració del nou camp d'Es Figueral, ni cap de tots i cada un d'aquells moments densos en que, amb en Sebastià Pascual al timó, l'Escolar enfilava el rumb del futur.

En Sebastià va ésser un practicant frustrat. La malaltia que patí durant tants d'anys l'apartà del camp de futbol on, segur, haura pogut ésser un bon porter. I en Sebastià, d'aquella frustració en va fer una lluita personal en favor del deport i dels deportistes i no un trauma que l'allunyàs d'unes activitats que tant estimava. Ell no va poder pottejar els camps de futbol com hauria volgut, però sí va contribuir a posar els medis perquè altres ho fessin. I segurament se devia sentir molt orgullós dels seus fills que, d'alguna manera, han vingut a recollir els fruits de la llavor que va sembrar el seu pare: En Tomeu, porter del Reial Mallorca; Inès i Pilar, jugadores de basquet de l'Escolar; en Sebastià, jugador infantil de l'Escolar; Pere, jugador aleví del mateix equip. Sí, tots ells són fruit del seu matrimoni, però a nivell esportiu, són fruit d'un projecte utòpic que esdevé, dia a dia, una palpable realitat.

El primer president de la nova etapa de l'Escolar s'ha mort. Jove, massa jove per poder veure culminada l'obra per ell iniciada, ens deixa a tots, ben marcada, la ruta que li cal seguir al nostre Club.

Avui, Sebastià, te ploren els teus familiars i els teus amics. Però també te plora tota la família deportiva de Capdepera i Cala Rajada. Ens queda el consol de pensar, de creure, que en el immens terreny de joc de l'eternitat, defuits tots els mals que et sotmeteren en aquesta terra, tens el teu lloc davall els pals d'una gran porteria formada per tots els colors de l'arc de Sant Martí.

La bandera blanc-i-verda que molts de gabellins duim en el cor, roman a mitjan asta.

No t'oblidam, Sebastià.